1542 1890 ՅՈՒԼԻՍ 19 ԲԷՆՇԷՆՊԻՀ 1307 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 13 ԱԼԹԸՆՃԸ ՄԷՆԷ

20 ԲԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

ԱՊՕՆԷ ՏԻՑԱԹԼԱՐԸ

	12 տուէ	6 տուէ	3 տուէ
ՍԹԱՄՊՈԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէջիտիէ 20 ղրուշտան

ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻԽՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

صاحب امتياز: جيولكيان

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريدهٔ شرقيه

20 ԲԱՐԱ

ԻԼԱՆԱԹԼԱՐԸ

Լինէ, 2՝ամսոյ 15 ֆրանկ սահիպէ ղրշ. 5
Լիւնէ սահիպէ 11։ 10բ. հս. » 7

Մէվտուտը նոր ֆէնոյա տարի պէնոպէ մէհճանէն գասուլ օլունճաղ վէ սէրի օլունմայան էվրագ իտատ օլունճաղաճաղ տըր։

Խմբագրատեղի՝ Ամսամոլոտ Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրո 20 ձիվէլէկեան մաթպասանտա տըր։ Գեանֆիֆէի մէվատտա հատ գրանա կազէթանըն սահիպ վէ մէտուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԱԼԻԿԵԱՆՆԱ միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒԻՌ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԿԻՐԻՏ

Մապէյնը Հիւմայուն պաշ քիթապէթը ճէլիւէսինէ Կիրիտ ֆէվգէլատէ գօմանանլըղնտան վարիտ օլան Թէլէկրաֆնամէ սուրէթի տիր։

Կէյշնէրտէ չէհիտ իտիլէն 5 նէֆէր ասաքիրը Շահանէնին գաթիլլերինի տէրտէսթի իշին Թաագիպաթը գավիյէ իճրա գըլընտըղը արզ գըլընմըշ իտի։ Շիմտի յէ գատար 30 գատար շախս տէրտէսթի օլունրպ, պունլարըն էքսէրիսի՝ էյզրյաա եա Թաագլըգ իտէնլէր իտուկի իսթին Թաագաթը եվվէլի յէլէրիյէ մէյտանա չըգարըլըյօր։ Հասան Թահսին բաշա հազրէթլէրի՝ պիղղամ Օմալօյա տախի չըգըպ, սէվգ էլէտիկի սէյեար գօլլարը՝ պիր մաղարատա կիղլէնէն 5 նէֆէր չագիրի սարար ղընտան, պունլարտան իքիսի էօլիւ վէ իքիսի սաղ տէրտէսթ օլունմըշ, վէ պիր նէֆէրի տախի աղրճաա մէճբուշ օլարագ ֆիրար իսթիմիշ տիր։ Գու կիպի ճանիլերին վէ անլերէ եաԹաագլըգ իտէնլէրին տէրտէսթի՝ ումուրը միհմիմտէն տէյիլ կիպի իոէ տէ, ագրապա վէ Թաալիւգաթը վասրթասըյա իսթա վէ սահգաի խէվֆ ու թէսահուպ իլէ եուրալարը քէթմ իտիլէն պիր մէմլէքէթտէ խալգըն չէքեայմէրը իսթիճլաղ իսթմէքսիգին տէրտէսթ իտիլմիշ օլմալարը՝ հաիղը քէմալը էհէմմիյէթ, վէ պուտա մուԹագա մուվֆֆագիյէթը պահիրէի հազրէթը Շէհրի եարտէն օլմաղլա, վէ պունլարտան ատալիյէ վասրթասըյլա ճինայէթլերի թէհագուգ իտէճէքլեր հագդրն տա պատէհու իսթիյղանը մուամլէ օլունճաճաղը ճիհէթլէ, մաէթթէչէքքիւր արզ օլունը ֆէրման։

Ֆի 13 թէմուզ 306

Կիրիտ ֆէվգէլատէ գօմանտանը ֆէրիդ ՃԷՎԱՏ

——

Գուվէ կազէթասընտա օգունտուղընա կէօրե, Բրիշթինա Սրբոպ գոնսոլոսը վագասը թահգիգաթընը սէրիան իճրասը զըմնընտա Բրիշթի նայա կէօնտէրիմիշ օլան մահքէմէի իսթինաֆ միւտտաիի ումումիսի՝ պուքէրլէր իքմալը մէմուրիյէթլէ մէրքէղը վիլայէթէ ավտէթ իսթմիշ, վէ օրպպատէքի էվրագը թահգիգիյէ յի՝ հէյէթը իսթհամիյէյ թէվտի էյլէմիշ տիր։

Վագասի մէզքուրէսէն տօլայը իւսքիւպ Սրբոպ գոնսոլոսը Մ. Գալից տախի Բրիշթինատա պուլունտըղը հալտէ պու քէրրէ Իւսքիւպէ ավտէթ էյլէմիշ տիր։

——

Օտէսատան Տէյմ Նէ-ղէ եազըլը ղընա կէօրե, Պագու վէ ճիվարընտա 70 քիչինին գօյէրյա թուսթուլը ըէսմէն թէհագուգ իսթմիշ տիր։ Ճէնուպի Ռուսիատա հարարէթ Նիհայէթ տէրէճէտէ պուլունը յօր։

——

Մէյրեուտէ օգունմըշ տըր։

«Մրսը հէյէթը նուղղար ըիսաէթի մէմուրլարընտան Ժ. Պ. նամընտա պիր Լաթին Գաթօլիկի՝ պիր վագրթատան պէրու զէվճէսիյլէ իսթիլաֆը էֆքեարտա պուլունմագտա օյուպ, պունլարըն տավալարը՝ Գահիրէտէքի Լաթին Գաթօլիքէրինին Բաթրիգխանէսինտէ տէրտէսթը ըույէթ պուլունմագտա տըր։ Հաթթա մէզքիւր Բաթրիգխանէ թարաֆրնտան իլէրիտէ շահիտ իսթիմա օլնմագ վէ թահգիգաթ իճրա գըլընմադ շարթըյլա մէրգուման գարը գօճա հագլարընտա պիր թագըմ հիւքմէր տախի իճրա օլընմըշ իտի։

«Ախիրէն զէվճէնտէն պիրի՝ զէվճ ու զէվճէ պէնինտէ իսթիլաֆը էֆքեար հուսուլինի վէ միւքին օլմասը՝ թագտիրտէ իզտիվաճըն ֆէսխ ու իլղասընը թալէպ իսթմէք իւզրէ Գահիրէ մահքէմէի չէրիսէսինէ միւրաճաաթա գարար վէրմիշ վէ ըէֆիգինի մահքէմէի մէզքիւրէյէ ճէլպ իսթիրմիշ տիր։

«Զէվճ ու զէվճէ պէնինտէ իսթիլաֆ հուսուլի իշին վուգուա կէլէն թէշէպպիւսաթտան պիր սէմէրէ հասըլ օլմատըղընտան, Գահիրէ գատրը զէվճ ու զէվճէնին եէքտիկէրինի պօշամալարընա գարար վէրմիշ վէ պու գարարը հավի իլամը չէրինին պիրէր սուրէթի՝ թարաֆէյնէ թէպլիղ օլունմըշ տըր։ Պունտան պաշգա մուամիլէյհ գատը՝ 3 այ միւտտէթլէ նաֆագա պէտէլի օլարագ մաաշընրն 5տէ 1 գրուսընը զէվճէսինէ վէրմէյէ զէվճի մահքիւմ իթմիշ տիր։

«Այտրըմրզ մալիւմաթա կէօրէ, մուամիլէյհ գատը՝ գարարընը հէնուզ թէպլիղ իթմէդէն էվվէլ Գաթօլիք մէզհէպինճէ պօշամա գապիլ օլուպ օլմատըղընը վէ նէ չարթլար թահմինտա գապիլ օլտուղընը զէվճու զէվճէյէ վէ շահիտերինէ սիւվալ իթմիշ, վէ անլէր թարաֆրնտան պօշամանընը գապիլ օլմատըղը ճէվապէն պէյան իտիլիկի հալտէ պիրէ մէզքիւր պօշամա գարարը եէնէ սատը օլմուշ տըր։»

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

(Աճանս գը Գոնսթանթինօբլ)

ՊՈՒ ԿԻՒՆՔԻ

Պուգրէշ 30 յուլիս

Գրալիցա՝ մէմալիքը էճնէպիէյէ ազիմէթ իթմիշ տիր։ Գրալ վէ վէլիհամա վէ վիւքէյա՝ հուտուտա գատար միւշարէլէյհա գրալիցայա ըէֆագաթ իթմիշլէր տիր։

Վիէննա 30 յուլիս

Բրէնս Ֆէրտինանտը՝ Պուլկարիսթանա ավտէթ իթմէք իշին, Աւսթրիա զապրթանընը Պուլկար խրտմէթը ասքէրիյէսինէ տուխուլինէ Աւսթրիա Մաճարիսթան հիւքիւմէթինին միւսաատէ իթմէսինին չարթ գօյմուշ օյտրզընա տարը օլան հավատիսի Ֆէրտինանդը կազէթասը սուրէթը գամիյէտէ թէզգիպ իտէրէք, պու հավատիսին նէյը ու իդաէսինտէն մագսէտ՝ Պալգան հիւքիւմէթլերի մէմալիքինտէ Աւսթրիա-Մաճարիսթան ալէյհինտէ չիւպհէ վէ էմնիյէթսիզլիք զուհուրա կէլթիրմէքտէն իպարէթ օլտրզընը պէյան ի տիր։

Պէրլին 30 յուլիս

Նէրբ Տայչ Ալլեմայնէ Զայտունկ կազէթասընը պէյանընա կէօրե, իմբէրաթօր Կիյէօմը պիրատէրի բրէնս հարրի իլէ Սագս-Ալթենպուրկ բրբէնալէրինտէն բրէնս Ալպէրթ՝ իմբէրաթօրը միւշարէլէյհ ըէֆագաթընտա Բուսիայա ազիմէթ իտէճէքլեր տիր։

Բէրլէն-Ֆոյլեր նամ բէսմի կազէթա՝ Ինկիլթէրա իլէ Ալէմանիա արասընտա միւնագզտա ահտնամէնին էսպապ ու վէսաիլի հագդընտա մուֆասսալ պիր մուխթիրէ նէյը իթմիշ տիր։

Ֆրիտրիխշրուհէ 30 յուլիս

Բրէնս Պիզմարգ իլէ մախտում գօնթ հէրպէրթ տը Պիզմարգ՝ Շէօնէ հաւղնէ ազիմէթ իթմիշլէր տիր։ Բրէնս Պիզմարգ օրատան Քիսինկէն կիտէճէք տիր։

Բարիզ 30 յուլիս

Տախիլիյէ նազրը՝ Ամէրիգատա Արժանթին մէմալիքինէ վուգու պուլան հիճրէթտէն տօլայը իրատ իտիլէն սիվալա եարը ճէվապ վիրէճէք, վէ հիճրէթ աճէնթէլէրի ալէյհինտէ մուհաֆիզլէրին հըմայէ վէ մուհաֆազասընա տարը Մէհլիսը Մէպուսանա պիր գանօն լայիհասը թագտիմ իտէճէք տիր։

Ֆրանսա իլէ Ինկիլթէրրա արասընտա ահտնամէնին իմզա օլընտրղընա տարը օլան հավատիս ըէսմէն թէքզիպ օլընը յօր։

Պէլկրատ 30 յուլիս

Գրալիցա նամալի՝ Սինօդ մէճլիսը բուհանիսինէ պիր մէքթուպ իրսալ իտէրէք, պօշամա հիւքմինին հանկը գանունա միւսթէնէտ օլտուղընը սիվալ իթմիշ օյմաղլա, Սինօդ ազասը՝ պունա ճէվապէն քէնտի էֆֆէարը չախսիյէլէրինի պիլպէյան, մէթրօբօլիտը սապրգէն մուամէլէսինէ՝ մուղայիրը գանունը բուհանի նազարըյլա պագտրգլարընը, վէ լաքին գրալ Միլանն թալէպի իւզէրինէ մէթրօբօլիտին (չիմտիքի՞ մի)՝ եէնի հէյէթը բուհանիյէ թարաֆրնտան պօշամա մէսէլէսինէ ասլա էլ տօգունտըրըլմայաճաղընը գրալը միւշարէլէյհէ վատ իթմիշ օլտուղընը իշար ու պէյան էյլէմիշլէր տիր։

Գրալիցայէ նազրը Ամէրիգատա Արժանթին մէմալիքինէ վուգու պուլան հիճրէթտէն տօլայը իրատ իտիլէն սիվալա եարըն ճէվապ վիրէճէք, վէ հիճրէթ աճէնթէլէրի ալէյհինտէ մուհաֆիզլէրին հըմայէ վէ մուհաֆազասընա տարը Մէհլիսը Մէպուսանա պիր գանօն լայիհասը թագտիմ իտէճէք տիր։

Ֆրանսա իլէ Ինկիլթէրրա արասընտա ահտնամէնին իմզա օլընտրղընա տարը օլան հավատիս ըէսմէն թէքզիպ օլընը յօր։

«Ամբրէօտէ օգունմըշ տըր։

«Մրսը հէյէթը նուղղար ըիսաէթի մէմուրլարընտան Ժ. Պ. նամընտա պիր Լաթին Գաթօլիկի՝ պիր վագրթատան պէրու զէվճէսիյլէ իսթիլաֆը էֆքեարտա պուլունմագտա օյուպ, պունլարըն տավալարը՝ Գահիրէտէքի Լաթին Գաթօլիքէրինին Բաթրիգխանէսինտէ տէրտէսթը ըույէթ պուլունմագտա տըր։ Հաթթա մէզքիւր Բաթրիգխանէ թարաֆրնտան իլէրիտէ շահիտ իսթիմա օլնմագ վէ թահգիգաթ իճրա գըլընմադ շարթըյլա մէրգուման գարը գօճա հագլարընտա պիր թագըմ հիւքմէր տախի իճրա օլընմըշ իտի։

«Ախիրէն զէվճէնտէն պիրի՝ զէվճ ու զէվճէ պէնինտէ իսթիլաֆը էֆքեար հուսուլինի վէ միւքին օլմասը՝ թագտիրտէ իզտիվաճըն ֆէսխ ու իլղասընը թալէպ իսթմէք իւզրէ Գահիրէ մահքէմէի չէրիսէսինէ միւրաճաաթա գարար վէրմիշ վէ ըէֆիգինի մահքէմէի մէզքիւրէյէ ճէլպ իսթիրմիշ տիր։

«Զէվճ ու զէվճէ պէնինտէ իսթիլաֆ հուսուլի իշին վուգուա կէլէն թէշէպպիւսաթտան պիր սէմէրէ հասըլ օլմատըղընտան, Գահիրէ գատրը զէվճ ու զէվճէնին եէքտիկէրինի պօշամալարընա գարար վէրմիշ

ԲԷՆՏԻՔ ՀԱՐԻԳԻ

Բէնտիք հարիգը քէպիրի՝ մէսմուը հազրէթը Բատիշահի օլտուգտա, հարիգզէտէկեանըն հէման հէր տիւրլու էսպապը իսթիրահաթլարընը իսթիքմալիյէ, մուավէնէթը լազրմէնին իճրասընա էմր ու ֆէրման պուրուլմըշլար տրը։

Ազարեան Արիստակէս էֆ. հազրէթլէրինին մախտուսը Պետրոս էֆ. հարիգը մէզքիւրտէն դուրթուլան 2 ճէսիմ խանէսինի հարիգզէտէկեանընն իսքեանլէրինէ թախսիս իթտիկի, վէ պունլարա էքմէք վէ էթթէվզի էյլէտիկի կիպի, եագընտա իանէի նազտիրէ թէվզի իտիլէճէլինի տախի վատ էյլէմիշ տիր։ Էֆէնտիի մուամիլէյհ՝ պիր գազա վուգուընընն մէնի իշին հարիգ մահալինտէքի օճագ վէ տուվարլարը՝ մէսարիֆինի քէնտի պէտէնինտէն թէվզիյէ իտէրէք երգտըրմըշ տրը։

Գարիյէի մէզքիւրէ միւթէպէրանընտան Մ. Սօմարիբանը զէվճէ վէ քէրիմէսի՝ հարիգզէտէ գատրն վէ չօճուգլարը էնտան հարիգտէ խանէլէրինէ գապալ իտէրէք քէնտիրէրինէ եէմէք վէ չայ թէվզի էթմիշլէր վէ օ կէճէ սապահա գատար իճրամ թէսէլլիսթ էյլէմիշլէր տիր։ Մ. Սօմարիբա՝ էրթէսի սապահ երքէն Պահրիյէ նէզարէթինէ կիտէրէք, Բէնտիք էհալիսինին ահվալը սէֆալէթիշթիմալինի խաքիբաի Շահանէյէ արզ իթմէսինի ըէճա էյլէմիշ տիր։

Պէօիւք Ատա պէյէտիյէ ըէսիսի հաճօրուլօ էֆէնտի իլէ պիրատէրի Մ. Ասիմաքի հաճօրուլօ՝ հարիգզէտէկեան հազդընտա լազրմ կէլէն մուավէնէթը ինսանիյէթքարանէտ զուսուր իթմէմիշլէր տիր։

Մ. Ասիմաքի հաճօրուլօ՝ 800 գրյէ էքմէք իլէ 500 ատէտ մէճիտիյէլի վէ 20 թօր պասմալը խսթիս հագ խտրէք, սապահլարը էրքէն պիր սանտալ իլէ հէյյէլի Ատասընտան Բէնտիկէ կէլմիշ, վէ պունլարը հարիգզէտէկեանա թէվզի իթտիկի կիպի, Սմանպօյտաքի մաղազասընա տախի պիր թէլէկրաֆ չէքէրէք տիկէր 20 թօր պասմա տահա կէօնտերիմէսինի էմր իթմիշ տիր։

Հարիգզէտէկեանըն իքբանը իշին էվվէլքի աղշամ Պապը Սէրասքէրիտէն 50 չատրը իրսալ գըլընմըշ իսէ տէ, տահա 100 գատար չատրբա իհմիյաճ պուլունտըղը անլաշըլմաղլա, անլէրին տէ իրսալի տէրտէսթ պուլունմըշ տրը։

Ատալարա իշլէյէն սօն վաքօրը գարտանը Նիգօլա՝ հարիգին ադշամընը Գարթալ վէ Պէօիւք Ատատան միւպայասա օլանն էքմէյի միւսթասրպէն Բէնտիյէ եէթիշմիշ տիր։ Գարտան Նիգօլա՝ էրմէքի սապահ վաքօրտաքի եօճուլարտան խանէ-թէն թօրլատրը 1500 ղշ. իլէ տէ էքմէք սաթըն ալրպ հարիգզէտէկեանա թէվզի օլընմագ իւզրէ սալը ագշամը Բէնտիյէ կէօթիւրմիշ տիր։

Հարիգզէտէկեանա իանէ ճէմ վէ թէվզի իմմէք մագաէտիյէ Ազարեան Պետրոս էֆ. Մ. Գարօ վէ Մ. Սօմարիբատան միւրէթթէպ պիր գօմիսօն թէշէքքիւլ իթմիշ տիր։

* * *

Բէնտիք էհալիսի՝ պու միւտհէշ հարիգտէն ըէք զիյատէ տիւշարը տէհշէթ օլուպ, նէրէյէ գաչաճագլարընը շաշրրմըշ օյտուգլարընտան, պիր արալըգ տէնիզ ճիհէթինտէքի ախշագ իսքէլէ իւզէրինէ եըղրլմըշլար խսէ տէ, ամէնշ օրայա տօղրու ուզանարագ իսքէլէ ամէնշ ալմըշ վէ իւզէրինտէ պուլընան պիչարէկեանընն՝ եա ալէվլէր վէ եախսատ տալկալը իշինտէ մահվ ու նապէտիտ օլմալարընա բամագ գալմըշ իքէն, ի տարէի Մախսուսէնին քէօրիւտէն սաամ 11տէ հարէքէթ իտէն վաքօրը՝ Հէյյէլի վէ Պէօիւք Ատա թուլում պալարընը համիլեն պիլվիրուտ, գաբատանն խրտմէթը ինսանիյէթքարանէտ վէ զայրէթը ճանսիբարանէսի սայէսինտէ իսքէլէ իւզէրինտէքի քէօրիւէրին ճիւմէսի վաքօրա ալընմըշ վէ իրճապ իտէն մուավէնէթ թէմամըյլա էյֆա օլընմըշ տրը։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—Պալրամն պիրինճի կիւնիւ զաթը Հազրէթը Բատիշահիյէ Իրան Շահը թարաֆրնտան պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ օլընարագ ըէսմը թէպրիք իյֆա իտիլմիշ, վէ թարաֆը հազրէթը Շէհրիյարիտէն տախի թէլէկրաֆնամէի ճէվապի իրսալ պուլըրըմըշ տրը։

Սապահրն պէյանընա կէօրէ, Էվրօբա հիւքիւմտարանը թարաֆլարընտան տախի Մապէյնէ թէլէկրաֆլար քէշիտէ օլընարագ արզը մէբասիմը թէպրիք գըրընմըշ, վէ մուգապէլէթն մահզուզիյէթը Շէհրիյարի թէպլիղ պուլըրըմըշ տրը։

Քէզալիք Թրտիվ Մրսրը Թէվֆիգ վէ Մէքքէ Էմիրի Ամիր Բէֆիգ վէ Մրսրը ֆէվգէլատէ գօմիսէրի Ղալի Ահմէտ Մուխթար բաշալար հազրաթըլա, տիվէլը էճնէպիյէ նէգտինտէ մուգիմ սիֆէրաի Օսմանիյէնին քեաֆֆէսի վէ վիլայաթը Շահանէ վալիլերիյլէ օրտուի հիւմայուն միւշիրան վէ գօմանտանլարը վէ կիրիտ վալի վէքիլի վէ ֆէվգէլատէ գօմանտանը ֆէրիգ ճէվատ բաշա հազրէթլէրի վէ վիլայաթը Շահանէ միւթէսարրֆլարը վէ թաշրալարտաքի իւլէմա վէ միւլէը միւխթէլիֆէ ըուէսամ ըուհանիյէլերի թարաֆլարընտան տախի Մապէյնէ թէլէկրաֆ քէշիտէսիյլէ արզը թէպրիք վէ ուպտտիյէթ օլընմըշ տրը։

—Պալրամ միւնասէպէթիյլէ Սէրգուրէնի հազրէթը Շէհրիյարի Օսման պէյ հազրէթլէրինին մախտուտտուը ճէվատ պէյ իլէ Պահրիյէ նազրը հասան բաշա հազրէթլէրինին մախտուտը ուպպ Մապէյն թէշրիֆաթ մէմուրլարընտան հիմի պէյէ ըիւթպէի ուլա սընֆը սանիսի, վէ նազրը միշարէլէյհին քէրիմէլերի վէ էրէնլու ֆըրդաթիրինին գօմանտանը եավէրանը Շահանէյէ Օսման բաշա հազրէթլէրինին հարէմի հանրմ էֆ.յէ Ալինճի ըիւթպէ Շէֆագաթի նիշանը թէվճիհ վէ իհսան պուլըրլարը կկպ, Թրտիվը սապրգ Իսմայիլ բաշա հազրէթլէրինին մախտուտը Ֆուատ պէյ՝ եավէրանը հազրէթը Շէհրիյարի սիլքը ճէլիլինէ իտխալ վէ, պիր գըրթա նիշանը զիյնալա թալիթի պուլըրըմըշ տրը։

Քէզալիք միշարէլէյհ Իսմայիլ բաշա հազրէթլէրինին պիրատէրի միւթէվֆա Ահմէտ բաշանըն հարէմի Շէխսի հանրմ էֆ.յէ Ալինճի ըիւթպէսէնէ Շէֆագաթի նիշանը իհսան պուլըրըմըշ տրը։

—Քէզալիք Թրտիվ Մրսրը Թէվֆիգ վէ Մէքքէ Էմիրի Ամիր Բէֆիգ վէ Մրսրը ֆէվգէլատէ գօմիսէրի Ղալի Ահմէտ Մուխթար բաշալար հազրաթըլա, տիվէլը էճնէպիյէ նէգտինտէ մուգիմ սիֆէրաի Օսմանիյէնին քեաֆֆէսի վէ վիլայաթը Շահանէ վալիլերիյլէ օրտուի հիւմայուն միւշիրան վէ գօմանտանլարը վէ կիրիտ վալի վէքիլի վէ ֆէվգէլատէ գօմանտանը ֆէրիգ ճէվատ բաշա հազրէթլէրի վէ վիլայաթը Շահանէ միւթէսարրֆլարը վէ թաշրալարտաքի իւլէմա վէ միւլէը միւխթէլիֆէ ըուէսամ ըուհանիյէլերի թարաֆլարընտան տախի Մապէյնէ թէլէկրաֆ քէշիտէսիյլէ արզը թէպրիք վէ ուպտտիյէթ օլընմըշ տրը։

—Պալրամ միւնասէպէթիյլէ Սէրգուրէնի հազրէթը Շէհրիյարի Օսման պէյ հազրէթլէրինին մախտուտտուը ճէվատ պէյ իլէ Պահրիյէ նազրը հասան բաշա հազրէթլէրինին մախտուտը ուպպ Մապէյն թէշրիֆաթ մէմուրլարընտան հիմի պէյէ ըիւթպէի ուլա սընֆը սանիսի, վէ նազրը միշարէլէյհին քէրիմէլերի վէ էրէնլու ֆըրդաթիրինին գօմանտանը եավէրանը Շահանէյէ Օսման բաշա հազրէթլէրինին հարէմի հանրմ էֆ.յէ Ալինճի ըիւթպէ Շէֆագաթի նիշանը թէվճիհ վէ իհսան պուլըրըմըշ տրը։

—Իւսքիւպ վէ Օխրիտէքի Պուլկար բիսգօբօսլարընա Պէրաթը Ալիշան իթմասընա տարը իրատէի Սէնիյէնին կէչէն ճուսա էրթէսի կիւնիւ սուտուր իթտիկի, վէ մէգքիւր պէրաթլարրն Պարատան սօնրա թէսլիմ իտիլէճէի խուսուսընն Սատրազամ հազրէթլէրի թարաֆրնտան Պուլկարիսթան գաբու քէթ խիւտասը Մ. Վուլգօվիչ իլէ Պուլկար էքզարկը Եուսրֆ էֆ. հազրէթլէրինէ պիտիրիլմիկի իշտիրմիշ տիր։

—Բուս Բաթրիգխանէսինին Սինօդ մէճլիսի իլէ մուխթէլիթ միլլէթ մէճլիսի՝ պազը մէսալիհը միհհիմմէ հագդընտա իճրան միզաքէրէ զըմնընտա տիւն սուրէթը ֆէվգէլատէ տէ օլարագ Բաթրիգխանէտէ ագտը իճթիմա էյլէմիշ տիր։

—Իշտիտիլիկնէ կէօրէ, անասըլ Սթամպոլը օլուպ պիր վագթտան պէրու Պուլկարիսթանտա Թըրնօվատա մուգիմ պուլընան տէմիրճի թիւճճարընտան Գալֆաեան Սերովբէ էֆ. կէչէն ճուսա էրթէսի կիւնիւ արապա իլէ կիտէր իքէն, տաղտա արապա գըրըլըպ վէ քէնտիսի տէ արապատան տիւշերէք եարալանըպ վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Պալրամն Յիւնճիւ կիւնիւ ըՍթամպօլտա Սուլթան Ահմէտ մէյտանընտա պէկկրէ պիտերէք գօշուրմագտա օլան Կիւլխանէ ըիւշտիյէ մէքթէպի թալէպէսինէ Սիւրէյյա նամընտա պիր չօճուգ՝ պէկիրտէն տիւշերէք այաղը գըրըլմըշ տրը։

—Թահթը ըիյասէթը հազրէթը Բատիշահիտէ օլարադ Պապը Սէրասքերիտէ թէշէքքիւլ իթմիշ օլան առքերի իսանէ գօմիսիոնը թարաֆընտան նէյը օլընան պիր ճէտվէլէ նազարէն, կէչէն ապրիլ այընտա Ագսերայտա վուգու պուլան հարիգտէ խանէլերի եանան ասքէրիտէն վէ մէնսուպինը ասքէրիտէն 10 քիչիյէ 11587 ղշ. իանէ վերիլտիկի կիպի, հարիգը մէզպուրտէ խանէսի եանմայարագ զէտէլէնմիշ օլան վէ եախսատ էշեասը զայ օլան 6 քիչիյէ տախի 100տէ 6 սգօնթօ իլէ 17592 ղշ. էօտիւնճ վէրիլմիշ տիր։

—Մուսուլ վիլայէթինտէ Զիպար գասապասընտա պուլընան աշիրէթլերտէն պազըլարը արասընտա էօթէտէն պէրու մէվճուտ օլան զըտարէն Բէտրօ՝ էվվէլքի կիւն Խարիճիյէ նազրը Սաիտ բաշա հազրէթլերինին գօնազընա կիտէրէք համիլ օլտուղը իթիմատնամէսինին պիր սուրէթինի թագտիմ էյլէմիշ տիր։

—Իտարէի Մախսուսէնին ատալարա իշլէյէն Շէհիր նամ վաքօրը՝ էվվէլքի կիւն Պէօիւք Ատատան հարէքէթլէ Տէրսաատէթէ կէլմէքտէ իքէն, գաբատանը Գատրի էֆ.՝ աչզալարտա պիր գալըղն պաթմագ իւզրէ օլտուղընը կէօրէրէք տէրագապ վաքօրը օ թարաֆա հարէքէթ իթտիրիպ, տէրունը գալրգտա պուլընան իքի կէնճ հանրմ իլէ իքի չօճուղը վէ պիր ասքէր նէֆէրինի գուրթարմըշ տրը։ Պունլար՝ Գալաթայա չրգմագ իւզրէ Սարայագ իսքէլէսինտէն գալրղա պունտիքլերի հալտէ, գալրգ՝ բիւզկեարը վէ ագրնթրընը սէվգիյլէ ատալար թարաֆրնա տիւշմիշ տիր։ Վաքօրը եօլճուլարը՝ Գատրի գաբատանը չու իգտամը ինսանիյէթքարանէսինի թահսինէն պիր մաղպալթա թանդիմ իտուպ Իտարէի Մախսուսէյէ թագտիմ իթմիշլէր տիր։

— Զանագալէտէն եազըլըղընա կէօրէ, հիսարլըդ նամ մահալտէ ասարը ախիգա թէհարրիսի իշին իճրան հաֆրիյամ իթմէքտէ օլան տագթ. Շիլիանընն իսթիքամամ իթտիկի ամէլէնին եքսէրիսի սրթմայա թուսթուլմուշ օյտրգլարը կկպ, կէճէլէրի զուհուր իտէն պիր թագրմ մուխամամարալը երլանլար տա պունլարրն խապ ու բահաթընը պօզմագտա օյան Շիլիանէ մէճլիսի՝ թամիկ ամէլիյամա օյտրգլարը կկպ, կէճէլէրի զուհուր իտէն պիր թագրմ մուխամամարալը երլանլար տա պունլարրն խապ ու բահաթընը պօզմագտա օյտրգլարընտան, տօգիմ օր Շիլիան՝ թամիկը ամէլիյամա մէճպուր օյմուշ տրը։

—Կէրէք Տէրսաատէթ ճիվարընտա վէ կէրէք վիլայաթտա սայրլան սէնէի հազրէթ աղնամընն գաչ բէնտէն իպարէթ պուլընտարղընը միպէյին պիր գրթա տէֆթէրէրն թանզիմ ու իրսալի լիւզումը՝ Մալիյէ նէզարէթինտէն հէր թարաֆա իշար պուլըրըմըշ տրը։

—Իւսքիւպ վէ Օխրիտէքի Պուլկար բիսգօբօսլարընա Պէրաթը Ալիշան իթմասընա տարը իրատէի Սէնիյէնին կէչէն ճուսա էրթէսի կիւնիւ սուտուր իթտիկի, վէ մէգքիւր պէրաթլարրն Պարատան սօնրա թէսլիմ իտիլէճէի խուսուսընն Սատրազամ հազրէթլէրի թարաֆրնտան Պուլկարիսթան գաբու քէթ խիւտասը Մ. Վուլգօվիչ իլէ Պուլկար էքզարկը Եուսրֆ էֆ. հազրէթլէրինէ պիտիրիլմիկի իշտիրմիշ տիր։

—Բուս Բաթրիգխանէսինին Սինօդ մէճլիսի իլէ մուխթէլիթ միլլէթ մէճլիսի՝ պազը մէսալիհը միհհիմմէ հագդընտա իճրան միզաքէրէ զըմնընտա տիւն սուրէթը ֆէվգէլատէ տէ օլարագ Բաթրիգխանէտէ ագտը իճթիմա էյլէմիշ տիր։

—Իշտիտիլիկնէ կէօրէ, անասըլ Սթամպօլը օլուպ պիր վագթտան պէրու Պուլկարիսթանտա Թըրնօվատա մուգիմ պուլընան տէմիրճի թիւճճարընտան Գալֆաեան Սերովբէ էֆ. կէչէն ճուսա էրթէսի կիւնիւ արապա իլէ կիտէր իքէն, տաղտա արապա գըրըլըպ վէ քէնտիսի տէ արապատան տիւշերէք եարալանըպ վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Պալրամն Յիւնճիւ կիւնիւ ըՍթամպօլտա Սուլթան Ահմէտ մէյտանընտա պէկկրէ պիտերէք գօշուրմագտա օլան Կիւլխանէ ըիւշտիյէ մէքթէպի թալէպէսինէ Սիւրէյյա նամընտա պիր չօճուգ՝ պէկիրտէն տիւշերէք այաղը գըրըլմըշ տրը։

—Թահթը ըիյասէթը հազրէթը Բատիշահիտէ օլարադ Պապը Սէրասքերիտէ թէշէքքիւլ իթմիշ օլան առքերի իսանէ գօմիսիոնը թարաֆընտան նէյը օլընան պիր ճէտվէլէ նազարէն, կէչէն ապրիլ այընտա Ագսերայտա վուգու պուլան հարիգտէ խանէլերի եանան ասքէրիտէն վէ մէնսուպինը ասքէրիտէն 10 քիչիյէ 11587 ղշ. իանէ վերիլտիկի կիպի, հարիգը մէզպուրտէ խանէսի եանմայարագ զէտէլէնմիշ օլան վէ եախսատ էշեասը զայ օլան 6 քիչիյէ տախի 100տէ 6 սգօնթօ իլէ 17592 ղշ. էօտիւնճ վէրիլմիշ տիր։

—Մուսուլ վիլայէթինտէ Զիպար գասապասընտա պուլընան աշիրէթլերտէն պազըլարը արասընտա էօթէտէն պէրու մէվճուտ օլան զըտարէն Բէտրօ՝ էվվէլքի կիւն Խարիճիյէ նազրը Սաիտ բաշա հազրէթլերինին գօնազընա կիտէրէք համիլ օլտուղը իթիմատնամէսինին պիր սուրէթինի թագտիմ էյլէմիշ տիր։

—Իտարէի Մախսուսէնին ատալարա իշլէյէն Շէհիր նամ վաքօրը՝ էվվէլքի կիւն Պէօիւք Ատատան հարէքէթլէ Տէրսաատէթէ կէլմէքտէ իքէն, գաբատանը Գատրի էֆ.՝ աչզալարտա պիր գալըղն պաթմագ իւզրէ օլտուղընը կէօրէրէք տէրագապ վաքօրը օ թարաֆա հարէքէթ իթտիրիպ, տէրունը գալրգտա պուլընան իքի կէնճ հանրմ իլէ իքի չօճուղը վէ պիր ասքէր նէֆէրինի գուրթարմըշ տրը։ Պունլար՝ Գալաթայա չրգմագ իւզրէ Սարայագ իսքէլէսինտէն գալրղա պունտիքլերի հալտէ, գալրգ՝ բիւզկեարը վէ ագրնթրընը սէվգիյլէ ատալար թարաֆրնա տիւշմիշ տիր։ Վաքօրը եօլճուլարը՝ Գատրի գաբատանը չու իգտամը ինսանիյէթքարանէսինի թահսինէն պիր մաղպալթա թանդիմ իտուպ Իտարէի Մախսուսէյէ թագտիմ իթմիշլէր տիր։

— Զանագալէտէն եազըլըղընա կէօրէ, հիսարլըդ նամ մահալտէ ասարը ախիգա թէհարրիսի իշին իճրան հաֆրիյամ իթմէքտէ օլան տագթ. Շիլիանընն իսթիքամամ իթտիկի ամէլէնին եքսէրիսի սրթմայա թուսթուլմուշ օյտրգլարը կկպ, կէճէլէրի զուհուր իտէն պիր թագրմ մուխամամարալը երլանլար տա պունլարրն խապ ու բահաթընը պօզմագտա օյտրգլարընտան, տօգիմ օր Շիլիան՝ թամիկը ամէլիյամա մէճպուր օյմուշ տրը։

—Կէրէք Տէրսաատէթ ճիվարընտա վէ կէրէք վիլայաթտա սայրլան սէնէի հազրէթ աղնամընն գաչ բէնտէն իպարէթ պուլընտարղընը միպէյին պիր գրթա տէֆթէրէրն թանզիմ ու իրսալի լիւզումը՝ Մալիյէ նէզարէթինտէն հէր թարաֆա իշար պուլըրըմըշ տրը։

—Իւսքիւպ վէ Օխրիտէքի Պուլկար բիսգօբօսլարընա Պէրաթը Ալիշան իթմասընա տարը իրատէի Սէնիյէ

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

ԲՕՍԹ ԹԷՆԷՊՐԱՍ ԼԻՒՔՍ

(Զ-ԼԷՔԹՈՒՆ ՈՅԲԱ ՂԷՅ)

ԷՎԷՐԲՈՆԸՆ ՀՈՒԼ ՀՈՂԸԸ ՈՂՅՈՒՅՈՒ ՀՈՒՏԷԸՆԱ ԵՒՆԻ ԱՂԷ ՐԻՈՒԼԷ

Բոլիթիգա էրպապր միյանընտա պիր սընթի վար տըր քի՝ թէսվիյէլերի գըլըճլարա մուհավվէլ ատտ օլընան մէսէլէլերին գալէմ վասրթասըյլա հալլինէ չալըշըր։—Պու սընթի՝ բոլիթիգա մուհարբիրլերի իլէ իգթիտարլարընը— պէլքի բոլիթիգա ալէմինտէ կէօսթերմէկէ վէսիլէ պուլամարգալարը իչիւն— մուհարբիրլիք ալէմինտէ իպրազ իթմէք իսթէյէն տիրլօսմաթլարտան միւրէքքէթ տիր։

Զէմանրմըզտա բոլիթիգա ալէմինի իշղալ իտէն մէսէլէլերին հէման ճիւմլէսի՝ պու սընթին հատտէի թէնգրընտան կէչմիշ, վէ միւսահիտ —վէ եախօտ զալրը միւսահիտ— ֆիքրլէր պէյան օյընմիշ տրը։ Բոլիթիգա մուհարբիրլերի՝ իշ պաչընտա պուլընան տիրլօսմաթլար կիպի սէօզլէրինէն վէ թավսիյէլէրինէն տօլալը մէսուլ օլմատգալարը ճիհէթլէ, հալը հաղրտա էն միւշքիլ, էն իմքեանսըզ ատտ օլընան ֆիքրլէրի թավսիյէ իտէպլիրլէր։ Պինաէն ալէյ՝ պուհնալարընը նէչրիյաթ միյանընտա խէյալաթընը բէք միւհիմմ պիր մէվզը թուրտրը կէօրիւլմիւշ տիր։ Ֆագաթ պու եօլտա նէչրիյաթ վէլէվ խէյալաթտան իպպաէթ օլսալար պիլէ՝ ճէմիյէթը պէչէրիյէի իշղալ իտէն մէսէլէլերին էյիճէ անլաշըլմասընա վէ իթիլաֆ ագտընա իսբեան հաալ իթմէկէ խրտանթ էյլէտիքլէրի ճիհէթլէ՝ էսասէն թագպիհ օլընաճագ շէյլերտէն տէյիլ տիր։

* * *

Էվրօբանընը չիմտիքի հալինին սէպէպի նէ՞ տիր։—Բոլիթիգանընն չիմտիքի գարարսըզլըզը նէ՞ կիպի էապպատան իլերի կէլիյօր։

Պու սիւվալ հագգընտա պիր Ա լէման իլէ պիր Ֆրանսըզըն, պիր Աւսթրիալը վէ եա պիր Ինկիլիզ իլէ պիր Ռուսըն միւթթէֆիգ պուլունճագլարը պիր նօգթա վար իսէ՝ օ տա չիմտիքի հալին Ալզաս-Լօրէն մէսէլէսինին նէթիճէսի օլոզը մատտէսի տիր։

Մամաֆիհի՝ պու իթթիֆագ անճագ ՆԷՌՆԷ նօգթաի նաղարընտան հաալ օլապիլիր։ Եօգտա «1870 մուհարէպէսի հագգըզ մը՞իտի», եախօտ «նէ՞ եաբալըմ։ Ալզաս-Լօրէնի էնիտէն Ֆրանսայա՞ մը վերէլիմ» տէյի սիւվալ իտէրսէնիզ՝ հէման՝ Ալէման իլէ Ֆրանսըզըն, Աւսթրիալը իլէ Ռուսըն, պաչգա պաչգա ճէվապլար վէրտիքլէրինի կէօրիւրսինիւզ։ Եալընըզ Ալզաս-Լօրէն մէսէլէսինին՝ բոլիթիգանընն չիմտիքի գարարսըզլըզընը հասալ իթմիշ օլտուղը մատտէսինտէ տիր քի՝ էվրօբա բոլիթիգասընտա ալէագատաը օյան միւխթէլիֆ ունսուրլար իթթիֆագ իտէպլիրլէր։ Եօգսա՝ պու մէսէլէնին սէպէպը հուսուլի, եախօտ անրն չիմտիքի հալինտէն թէվէլլիւտ իտէն մէսուլիյէթլէր թէտգրգ իտիլինճէ՝ իշ պիւթիւն պիւթիւն պաչգալաչը։ պու հալտէ՝ պիթթապի հէր թարաֆ քէյֆիյէթի քէնտիսինէ միւսաիտ սուրէթտէ թէֆսիր իտէր։ Այէման՝ 1870 մուհարեպէսի իլէ անրն նէթիճէլերինի հագգը չէյլեր ատտ իտէրէք, Ֆրանսըզլարրն իտտաալարընը հագգսըզլըգ կիպի կէօսթերիր։ Ֆրանսըզ՝ Ալէման բոլիթիգասընրն՝ էվրօբատա հագգրն մահվ իտիլմէսի հիւքմինտէ օլտուղընը իտտաա իտէր։ Ավսթրիալը, Իթալիան, վէնինկիլիզ՝ մէսէլէնին չիմտիքի հալինտէն քէնտիլէրինէ ֆայիտէլի նէթիճէլէր չըգարմաղա զարէթ իտէրլեր։ էլ հասալ հեր քէս քէնտի մէնֆաաթընը արար։

Ֆագաթ՝—պիր ազ էվվել տէտիկիմիզ կիպի—եալընըզ մէվճուտ օյան հալ նօգթաի նաղարընտան պիր սիւվալ իյրատ իտիրնիզ։ Եալընըզ «մէյտանտա չիմտի բոլիթիգաճա պիր գարարսըզլըգ վար։ մէսուլիյէթ արամայօրը։ Եալընըզ պու հալին սէպէպի հա՞նկը մէսէլէ օյտուղընը պիլմէք իսթէրիզ» տէյինիզ։ Պիր չօգ թէտգրգաթա կիրիշտիքտէն սոնրա՝ կէօրճէճքսինիզ քի՝ իշին նէթիճէ վէ րուհը՝ Ալզաս-Լօրէն մէսէլէսի օյտուղընը ուժում այէագատաբլար իթիրաֆ իտէճէքլէր տիր։ զիրա էվրօբանընն չիմտիքի հալինտէ եալընըզ Ալզաս-Լօրէն մէսէլէսի վար տըր քի՝ Ֆրանսա իլէ Ալէմանիա արասընտա թէսվիյէ իտիլմէսի զայրը միւմքին պիր իսթիֆալի հաալ իտէրէք, դէնիրէմ ուսուլինէ (եանի մըգտարը քիւլլի վէ թէհամմիլ խարիճինտէ ասքէր պէսլէմէկէ) մէճպուրիյէթ հասալ էյլեմիշ տիր։

* * *

Մատամ քի՝ էվրօբանընն չիմտիքի հալի դէնիրէմտէն իլերի կէլիյօր, պիթթապի ուժում բոլիթիգա մուհարբիրլերի իլէ տիրլօսմաթլարընն էն զիյատե տիւշինտիւքլերի չէյ՝ պու մէսէլէյէ պիր չարէի թէսվիյէ պուլմագ օյմուշ տրը։

Աիրէն հէրտէն ուրս Ռիչ նամբյա նէչր օլընան տիկէր պիր բիսալէտէ իսէ՝ Ալէմանիա թարաֆընտան էէնի պիր մուհարէպէ իլան իտիլէրէք, Ֆրանսա մէմալիքինին՝ տէվլէթը միւշարէյէհանընն արարը՝ հիչ պիր իտտաատա պուլընամալաճաղը պիր տէրեճէտէ քիւչիւլթիլմէսի թավսիյէ իտիլմիշ իտի։

Պու քէրրէ Ռուզ Թէնդրա Լէոն նամբյա նէչր օլընան տիկէր պիր բիսալէտ տաախ՝ եէնի պիր թավսիյէի հավի պուլընըյօր։—պու թավսիյէ Ֆրանսա իլէ Ալէմանիանընն պարըշմալարը տըր։··

—Ֆրանսա իլէ Ալէմանիանընն պարըշմալա՞ըը մը։— պունա նա՞մալ իմքեան վէրիլէպիլիր։—Իշթէ՝ պալէ ատէքի սաթըրլարը կէօրիւր կէօրմէզ օգուսանլարըմըզ թարաֆընտան պիրէ իյրատ օլընաճագ սիւվալ։

Պագրընը բիսալէնին մուհարբիրի պու իմքեանը նա՞մալ հաալ իտիյօր։

«Ալէմանիա իլէ Ֆրանսա արասընտա թէսվիյէսի զայրը միւմքին պիր իսթիլաֆ հուսուլի՝ Ալզաս Լօրէն մէսէլէսինին նէթիճէսի տիր։ պու մէսէլէ կէօյա պիր հէնտէք տիր քի՝ իքի միլլէթին եէքտիկէրինէ էլ ուզաթըպ պարըշմալարընա մանի օլըյօր։ պու հէնտէքի եիւզպինէրճէ լինան նայը իլէ տօլտրըմագտան իսէ, թարաֆէրն միյանընտա պիր իթիլաֆ ագտը սուրէթիլլէ մէյտանտան գալտրըմագ միւրաճճահ տրը։ պու իսէ անճագ իքի տէվլէթին ճիտտի պիր իթիլաֆ ագտը արզուսը կէօսթերմէլէրինէ միւթեվագգիֆ տրը։ Ֆրանսա իլէ Ռուսիա պաչտան թըրնաղա գատար հաղրելանմըշ օյտրգալարընտան, Ալէմանիայա գարշը թէճավիւզի պիր մուհարէպէ իսթիրարընա պիլէ միւհէյյա պուլընըյօրլար։ Ալէմանիա՝ իթթիֆագը Միւսէլլէսին մուավէնէթինէ պիւթիւն պիւթիւն էճիլիէթ կէօսթերմէզ, զիրա պու մուավէնէթ մուվագգաթ պիր շէյ տիր։ Ալէմանիա շէմտի իքի եօլ աղրընա պէնգէր պիր մէվզուա պուլընըյօր։ Եա մուհարէպէյի, եախօտ սուլհը գապուլ իթմէլի տիր։ հալ պու քի մուհարէպէյի թէրճիհ իտուգ տա Ֆրանսայը եէնիտէն մաղուգ իթմէ պիլէ, պու մուվաֆֆագէյէթ հիչ պիր շէյ խրտէթ իթմէյէճէք տիր։ զիրա Ֆրանսանընն քեամիլէն մահվ օվասը եէնի իսթիլաֆլարա զարու աչաճաղընտան՝ էվրօբա հիչ պիր զման պունա միւսաատէ իտէմէզ։

Էվրօբայը թէհտիտ իտէն գանը թէհլիքէլէրին էօնիւնիւ ալտագ ի չիւն աճապա հիչ պիր չարէ եօ՞ղ մը տրը։ — Բուռ Թէնդրա Լէոն սէրլէհվալը էսէրին մուհարբիրի պունընն իչիւն պիր չարէ օյտրգընը կէսսթերիյօր քի՝ պու տա Ալզաս-Լօրէն գը թասընը պիթթապի հալէ վաղ ի տէրէք, պիր Ալէման բրէնսինին, մէսէլա հօհէնցօլէրն խանէտանընա մէնսուպ պիր բրէնսիք թէչքիլ իթմէք մատտէսի տիր։ Էսէրին մուհարբիրի՝ պու եօլտա պիր ֆէտտքարբրգ Ալէման գավմընընն հրսսիյամթընա տօգունճագ չէյլէրտէն իսէ տէ, Էվրօբանընն մէնֆիի հագգրգիյէսի նաղարը տիրգաթա ալընընճա՝ պու գարարընն լիւզում վէ էհէմմիյէթի անլաշըլճաղընը պէյան իտիյօր։

Պու թավսիյէնին նէթիճէսի՝ իքի ճընա ֆէտտաքարբրգ իսթիրար իտիլմէսի տիր քի՝ պունտա Ալէմանիայա այիտ օյան ճիհէթ՝ գան տէօքէրէք զապթ իթմիշ օյտրգը պիր գըթատա մալիք օյտրգը հուգուգտան իսթիֆա իթմէք, վէ Ֆրանսայա այիտ օյան ճիհէթ տաախ՝ Ալզաս-Լօրէն գրթասը իլէ Ալէմանիա իմբէրաթթօրլըգընին իսթիգալը հագգընտաքի արզու վէ էմէլլէրին տէն սարֆը նազար էլլէմէսի տիր։

Պու իքի ֆէտտաքարբրգ իսթիրար օյընտրգտան սոնրա՝ սայիր պագը թէտապիրը իհթիյաթիլէ տահա իճրա օյընաճագ տրը։

Ալզաս-Լօրէնտէ թէչքիլ օյընաճագ եէնի բրէնսիլիկին պիթթարաֆ օյաճագընը պէյան էյլէտիք։ Զուբէրիա վէ Լիւքսէնպուրկ վէ Պելճիկա գրթալարը տա զամէն պիթթարաֆ (Դէօրը) տրբլար։ Էսէրին մուհարբիրի՝ Հոլանտանընն տա պիթթարաֆ պիր հիւքիւմէթ ատտ իտիլմէսինի, վէ պու հիւքիւմէթլէրին ճիւմլէսինին պիրտէն պիթթարաֆ պիր հէյէթը իթթիֆագիյէ թէչքիլ իթմէրէրինի թավսիյէ իտիյօր։

Պու հէյէթ՝ Ալէմանիա իլէ Ֆրանսա արասընտա պիր Բոմբ հիւքիւմէթ հալինի ալաճագ, եանի մէզքիւր իքի տէվլէթին մուհարպէ իթմէյէրինի մէն էյլեյճէճք տիր։

Էսէրին մուհարբիրի՝ Ալզաս-Լօրէնին պիթթարաֆ պիր հիւքիւմէթ հալինէ վազ իտիլմէսի իչիւն Ֆրանսանընն Ալէմանիա թարաֆընտան չիմտիկ գատար Ալզաս-Լօրէն իչիւն սարֆ իտիլմիշ օյան մէպալիղի թէսվիյէ իթմէսի կիպի պիր թագըմ՝ չարթալը տտա տէրմէյան իտիյօր քի՝ բարալա այիտ օյան պու չարթալը՝ թէֆէրրուաթտան մաատուտ օյտրգլարընտան, հագգլարընտա պաչգաճա պէյանը միւթալէա իտիլմէկէ լիւզում եօգ տրը։

* * *

Պու բիսալէտէ պէյան օյունան ֆիքրլէրին՝ չիմտիլիք էեյլերտան պաչգա պիր շէյ ատտ իտիլմէյէճէքլէրի տէրքեար տրը։

Էվրօբա բոլիթիգասընընն չիմտիքի հալինտէ նէ՝ Ալէմանիա Ալզաս-Լօրէնին պիթթարաֆ պիր հիւքիւմէթ հալինէ վազ իտիլմէսինէ մուվաֆֆագաթ իտէր, նէ՝ տէ Ֆրանսըզ միլլէթի՝ Ալզաս-Լօրէն հագգընտաքի իտտաալարընն, վէ «Ռէզ Ինդիգո» (բէլմէզ) մուհարպէսի թասավվուրընն պիր զերբէսինտէն սարֆը նազար էյլեր։

Պինաէն ալէյհ պու բիսալէտէ պէյան օյանն ֆիքրլէր՝ էսասէն իճրասը միւմքին օյան չէրլերտէն տէյիլ տիրլէր։

Ֆագաթ Ալէմանիատա պիր զէմանտան պէրու պու կիպի պիր չօգ բիսալէլէր նէչր օլընմասընն պէօյիւք պիր մանասը վար տրը։— Ալէման տիրլօսմաթլարը չիմտիքի մէսարիֆաթը ասքէրիյէնին ուզուն միւտտէթ տահա իսթիյրը միւմքին օյմատրընը, վէ պու մէսարիֆլէրէ սէպէպ օյան հալլերի մէյտանտան գալտրըրը, պիր ազ բահաթ եիւզիւ կէօրմէք լիւզումինի թագտիր իտիյօրլար։

Պու հալ՝ ասքերի բոլիթիգանընն (դէնիրէմ) Ալէմանլարը տա օսանտրըմըշ օյտրգընը կէսսթերիր զայէթ մանատար պիր էմարէ տէ՞ղիլմի տիր։

ԱՄԷՐԻԳԱՅԻ

ԿՈՒԱԹԷՄԱԼԱ ՎԷ ՍԱԼՎԱՏՕՐ ՃԻՒՄՀՈՒՐԻՅԷԹԼԷՐԻ ՊԷՅՆԻՆՏԷ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷ

Ամէրիգատա կուաթէմալա վէ Սան Սալվատոր ճիւմհուրիյէթլէրի պէյնինտէ պուհուր իտէն մուհարէպէ հագգընտա էվրօբայա վիրուտ ի տէն սոն խապէրլէրէ կէօրէ, մուհարիպ հիւքիւմէթլէրտէն հեր իքիսի տախի զալիպիյէթին քէնտի թարաֆլարընտա օյտրգընը իտտաա իտէյօրլար։ Սան Սալվատոր ճիւմհուրիյէթինին խարիճիյէ նազրը Մ. Պ. Մօլինա՝ ալաֆր։ յուլիս 25 թարիխիլլէ էվրօբատա պուլընան սէֆիրլէրինէ ամթիտքի թէլէկրաֆը քէչիտէ էյլեմիշ տիր։

«Շէտիտ պիր մուհարեպէտէն սոնրա ժէնէրալ Անթօնիո Էդէթա՝ կուաթէմալա արազիսինտէ Ամէնգաթամբա չէհրինի զապթ իթմիշ տիր։ Ցիւշման՝ եէնիտէն պիր հիւճում իթմիշ իսէ տէ, կէրիյէ բիւսկիւրտիրմիշ տիր։ Ցիւշման՝ թէքսիլ թօրլարընը վէ պիր խալը միւհիմմաթընը մէյտանը հարպտա սարֆ իթմիշ տիր։ Մազուլ օյան Կուաթէմալա ասաքիրի 12000 նէֆէրէ պալիզ օյմագտա իտի։ Սալվատոր, Մէքսիգա, Գօսթա-Ռիգա վէ Նիգարակուա հիւքիւմէթլէրի պէյնինտէ միւնասէպաթը տօսթանէ պէրտէվամ տըր։»

Պու թէլէկրաֆա գարշը Կուաթէմալա ճիւմհուրիյէթի խարիճիյէ նազրը Մ. Ասպօրալ տախի աթիտքի թէլէկրաֆը քէչիտէ իթմիշ տիր։

«Ժէնէրալ Եդէթանընն օրտուսը՝ հուտուտ իւզերինտէ Կուաթէմալա ասաքիրի իւզերինէ հիւճում իթմիշ իսէ տէ, օրտուսը թարաֆընտան մաղուսպ իտիլմիշ տիր։ Ցիւշման՝ քիւլլիյէթի թէլէֆաթ վերերէք գարմագաբրշըգ պիր հալտէ կէրիյէ չէքիլմիշ տիր։ Պիր թօր իլէ պիր մրգտար միւհիմմաթ՝ էլիմիզէ կէչմի տիր։»

Ժէնէրալ Եդէթանընն իսզասընը հավի օյան պիր թէլէկրաֆտա տախի չէօյլէ տէնիլմիշ տիր։

«Կուաթէմալա արազիսի իւզերինտէ, իքի գանը մուհարպէտ վուգուս պուլուպ, Սան-Սալվաթօր ասաքիրի՝ ֆիւթուհաթը գաղանմըշլար վէ տիւշմանա բէք չօգ թէլէֆաթ վերտիրմիշլէր տիր։

«Ցիւշմանընն թօրլարընը, սիլահլարընը վէ միւհիմմաթը հարպիյէսինի զապթ իթտիք։»

Նէ-Եորք Հերալտ կազէթասընընն Մէքսիգոյան ալպպ նէչր իթտիկի պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Կուաթէմալա վէ Սան-Սալվաթօր ճիւմհուրիյէթլէրի պէյնինտէ վուգուս կէլէն պիլճիւմլէ մուհարպէյէր՝ իքի մէմալիքի եէքտիկէրինտէն այրրան բազ նէհրի իւզերինտէ վուգուս կէլմիշ տիր։ Մէզսիգա հիւքիւմէթի՝ թէպասընընն հուգուգընա խալէլ կէլմէյէճէք պիթթարաֆլրզ մէսէլէնտէն այրրյմայաճագ տրը։ Վուգուս կէլէն մուհարպէյէրտէ թարաֆէյինին մրգտարը թէլէֆաթ՝ ճէման 400 քիչիյէ պալիզ օյմուշ տրը։ Մէզքիւր մուհարպէյէրին նէթիճէսինտէ, Սան Սալվաթօր ասաքիրի կուաթէմալա արազիսինտէն իխրաճ իտիլմիշ տիր։ Կուաթէմալա օրտուսը՝ երկնընրզա տիւշար օյմուշ տրը։

ՖՐԱՆՍԱ ՎԷ ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ

ՊԷՅՆԻՆՏԷ ՏԷՆԻԶ ԱԼԹԸ ԹԷԼԷԿՐԱՖ ԽԱԹԹԸ

Ֆրանսա թիճարէթ նազրը Մ. Ժիւլ Բօշ՝ Ֆրանսա իլէ Ինկիլթերրա պէյնինտէ եէնի պիր տէնիզ ալթը թէլէկրաֆ խաթթը թէէսիսի իչիւն 400000 ֆրանգ թախսիսաթ թալէպլինի հավի օյարագ Մէճլիսը մէպուսանա պիր գանուն լայիհասը թագտիմ իթմիշ տիր։

Իքի մէմալիք պէյնինտէ թէսթթի օյընան թէլէկրաֆլար՝ պիր խալը զէմանտան պէրու թէզաեիւտ իթմէքտէ տիր։ Ֆրանսա իլէ Ինկիլթերրա պէյնինտէ մէվճուտ օյան տէնիզ ալթը թէլէկրաֆ խաթթը վասէթասըյլա 1888 սէնէսինտէ 17, 717, 424 լուզէթի հավի թէլէկրաֆ թէսթթի օյընընը հալտէ, 1889տա 19,930,339 լուզէթի հավի թէլէկրաֆ թէսթթի օյընմըշտը քի, 1888է նիսպէթէն 1889 տա մուգուս կէլէն ֆագլա 100-տէ 18 բոտտէսինտէ տիմէք տիր։ պինաէն ալէյհ՝ իքինճի պիր տէնիզ ալթը թէլէկրաֆ թէլի թէէսիսինէ հեր հալտէ իհթիյաճ հըսս օյընմըշ տրը։

Ֆրանսա վէ Ինկիլթերա հիւքիւմէթլէրի՝ Բարիզ իլէ Լօնտրա պէյնինտէ պիր թէլէֆոն խաթթը տախի թէէսիս իթմէք իչիւն պու ֆրանսատան խաթիֆատէ իթմէք խաթմիյլէր տիր։ Պու պագատ իճրա օյընան պիր չօգ թէճրիպէյէրտէն անլաշըլտրընա կէօրէ, մէզքիւր թէլէֆոն խաթթընընն թէէսիսի՝ միւմքինսիզ տէյիլ իսէ տէ, էսկի գապալարը (տէնիզ ալթը թէլլի) վասէթասըյլա զայէթ նազրս պիր հալտէ վիւճուտէ կէլէճէք տիր։

Պինաէնալէյհ Ֆրանսա վէ Ինկիլթերա թէլէկրաֆ իտարէլէրի՝ նէվուսուլ պիր թէլէկրաֆ թէլինի գապալէ միւթթէֆիգէն գարար վէրմիշլէր տիր։ Իշպու եէնի թէլլերին իշթիրա վէ թէմմիտի իչիւն 210000 ֆրանգ սարֆը լազըմ կէլիպ, պու մէպլաղ՝ Ֆրանսա վէ Ինկիլթերա թարաֆընտան միւշթէրէքէն թէսվիյէ օյընաճագ տրը։

Թէլէֆոն խաթթընընն միւքէմմէլ օյմասը իչիւն գապալարընն իքի ուճլարը՝ Լօնտրայա վէ Բարիզէ գատար—Բարիզ իլէ Մարսիլիա պէյնինտէքի թէլէֆոն խաթթընտա իսթիմալ օյունընը վէճճէլ—թունճ թէլլէր իլէ բապթ օյունանճագ տրը։

Ինկիլիզլէր չիմտիտէն ինչանախա պաչլամըշ օյուզ, Ֆրանսա զբաաթ

---

(31)

ԶԷՎՃ ՎԷ ԳԸՍԳԱՆՃ ԶԷՎՃԷ

ՄԻԻԷԼԼԻՑԻ

ԷՄԻԼ ԲԻՇՈՊԻՈՒ

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Պու իքի գատըն պիր ազ տահա գօնուչտրգտան սոնրա Մատամ տը Գարմէյլ ճէքիլտի կիթտի։

Մէրգուսմ գատըն՝ խրտամէթճի գարբյա խապէր վէրմիշ օյտրգը իւզրէ սաաթ օն պիրտէ Կրամօն սօգաղընա ավտէթ վէ միւվասլէթ իթմիշ իտի։ Գօճասը էօյլէն ռատտէլէրինտէ էվվ կէլճէկինտէն, էյլէնին՝ նէ եաբաճաղընը տիչիւնմէք իչիւն պիր սաաթ գատար վագթ ու միւսաատէսի վար իտի։

Մէրգուսմ կէնճ գարը՝ քիմսէ կէլիպ քէնտիսինի թաամիլ իթմէսինի իսթէմէտիկինտէն, օտասընա գարանտը, պիր գօյթուգ սանտալեասընա օթուրտու, վէ կէօզլէրի բարբլ բարբլ բարլամագտա օյտրգը հալտէ տիւշիւնճէլէրինէ տալը։ Շէօյլէ քի,

Զօգտան պէրու վիճտան վէ զամիրի գալվայան Մատամ Գատօրընն թահրիքէյլէ վէրմիշ օյտրգը գարարտան էլլէնին՝ հէնուզ վազ կէչմէյէ վագթ ու միւսաատէսի վար իտի ամմա, պունտան ագտէմ պէյան իթտիկիմիզ իւզրէ, գըսգանճլըգ՝ մէրգուսմէնին կէօզլէրինի պիւսպիթիւն գարամըշ օյտրգընտան, հէր նէ եաբմագ իսթէյօր իտի իսէ անը բէք ատի վէ թապիի պիր շէյ սայլյօր վէ թէսավվուրընտա սապիթգատմ տուրույօր իտի։ Իմրա իտէճէկի մուամէլէնին նէթայիճինէ կէլինճէ, պունընը իւզրինէ հիչ տիչիւնմէյօր իտի։

Քէնտիսինէ տէհշէթլի կէօրիւնէն շէյ՝ խահնախահ պիր սէնէ գատար գօճա սընտան ուզագ եաչամասը իտի։ Լաքին մատամ քի պէյլէ իգթիգ իտէյօր իտի, մէզքիւր այրըլգտան վէլէվ տահա զիյատ մուղտարրպ օյա պիլէ, պու ֆիտտաքարբրգտան կէրի տուրմայաճագտը։ Քէնտիսինէ էօյլէ կէլմյօր իտի քի, օ գատար վագթ օ տէրէճէ մուգտարրպ օյտրգտան սոնրա նաիլ օյաճաղը սաատէթ մուգապիլ հէր նէ չէքմիշ օյա եինէ ազ իտի։

9

ԻՆԴԲԹԱՒ ՄԻՒՆԱՍԷՊԱԹ

Մ. տը Գարմէյլ՝ զէվճէսինին եանընտան այրըլտրգտան սոնրա, զավալը Լէոնթինէ նէ սէօյլէյճէկինի տիւշիւնէրէք Մատրիտ սօգաղընա տօղրու ազիմէթ իթմիշ իտի։

Միւլագաթ բէք էլէվլի ու քէտէրնաք օյապիլիր իտի։ լաքին վատընը իճրա իթմէյէ վէ գօճալըգ վազիֆէսինի եէնիտէն խֆա էյլէմէկէ գավիէն գարար վէրմիշ օյմաղա, քէնտի նէյէթ ու էֆքեարընը մանթօնէթասընա պիլտիրմէսի վէ անընն քէտէր ու էլէմինտէն իւրքմէմէսի լազըմ իտի։

Մ. տը Գարմէյլ գաբուլը չալտը։ գաբու չալմասընընն թարպը բէք պէլլի իտի։ Լէոնթին՝ պու թարպ գաբու չալընտրգընը տույունճա թա գալպկեահընա գատար միւթէսսիր օլարագ վէ «-քէնտիսի տիր-» տէյէրէք անիտէ այաղա գալագ տը։

Օրալարտա օյնամագտա օլան քիւչիւք Արման տախի գաբունընն չալընտրգընը իչիտէրէք, պէսլէմէնին հէնուզ աչմը օյտրգը տիր գաբուլա տօղրու սէյիրթտի։

Զօճուգ՝ բէտէրինի կէօրտիւկինտէ, պիր նիտահ մէսէրրէթինթիմա սալըվէրտի, այագլարընն արասընա աթըլտը վէ պօյնունա գատար եօգաբը չըգմասընա եարտրմ իթմէսի իչիւն ուֆանճդ գօլլարընը Մ. տը Գարմէյլէ ուզաթտը։

Պապասը՝ չօճուղը գուճաղընա ալրպ կէօյսիւնին իւզէրինէ սըգարագ ալընընտան վէ եանագլարընտան միւթէմատիէն պուս իթմէյէ պաչլատը։

Զօճուգ կիւլմէքտէ վէ «-Աննէճիկիմ, աննէճիկիմ, պապամ տըր-» տէյու պաղրմագտա իտի։

Մ. տը Գարմէյլ՝ չօճուղը գուճաղընտա թութարագ, օրատան իշէրի կիրտի վէ Լէոնթին իլէ եիւզ եիւզէ կէլտի։

Մէրգուսմ կէնճ գարընընն ըէնկի բէք աթմըշ օլուպ, վիճուտը իսէ թիրիլ թիրիլ թիթրէմէքտէ իտի։ Մ. տը Գարմէյլին պօյնընա սարըլմագ իչիւն պիր համէսի տիր քի՝ պունտա Ալէմանիայա այիտ օյան ճիհէթ՝ գան տէօքէրէք զապթ իթմիշ օյտրգը պիր գըթատա մալիք օյտրգը հուգուգտան իսթիֆա իթմէք, վէ Ֆրանսայա այիտ օյան ճիհէթ տաախ՝ Ալզաս-Լօրէն գրթասը իլէ Ալէմանիա իմբէրաթթօրլըգընին իսթիգալը հագգընտաքի արզու վէ էմէլլէրին տէն սարֆը նազար էլլէմէսի տիր։

Պու իքի ֆէտտաքարբրգ իսթիրար օյընտրգտան սոնրա՝ սայիր պագը թէտապիրը իհթիյաթիլէ տահա իճրա օյընաճագ տրը։

Ալզաս-Լօրէնտէ թէչքիլ օյընաճագ եէնի բրէնսիլիկին պիթթարաֆ օյաճագընը պէյան էյլէտիք։ Զուբէրիա վէ Լիւքսէնպուրկ վէ Պելճիկա գրթալարը տա զամէն պիթթարաֆ (Դէօրը) տրբլար։ Էսէրին մուհարբիրի՝ Հոլանտանընն տա պիթթարաֆ պիր հիւքիւմէթ ատտ իտիլմէսինի, վէ պու հիւքիւմէթլէրին ճիւմլէսինին պիրտէն պիթթարաֆ պիր հէյէթը իթթիֆագիյէ թէչքիլ իթմէրէրինի թավսիյէ իտիյօր։

Պու հէյէթ՝ Ալէմանիա իլէ Ֆրանսա արասընտա պիր Բոմբ հիւքիւմէթ հալինի ալաճագ, եանի մէզքիւր իքի տէվլէթին մուհարպէ իթմէյէրինի մէն էյլեյճէճք տիր։

Էսէրին մուհարբիրի՝ Ալզաս-Լօրէնին պիթթարաֆ պիր հիւքիւմէթ հալինէ վազ իտիլմէսի իչիւն Ֆրանսանընն Ալէմանիա թարաֆընտան չիմտիկ գատար Ալզաս-Լօրէն իչիւն սարֆ իտիլմիշ օյան մէպալիղի թէսվիյէ իթմէսի կիպի պիր թագըմ՝ չարթալը տտա տէրմէյան իտիյօր քի՝ բարալա այիտ օյան պու չարթալը՝ թէֆէրրուաթտան մաատուտ օյտրգլարընտան, հագգլարընտա պաչգաճա պէյանը միւթալէա իտիլմէկէ լիւզում եօգ տրը։

* * *

Պու բիսալէտէ պէյան օյունան ֆիքրլէրին՝ չիմտիլիք էեյլերտան պաչգա պիր շէյ ատտ իտիլմէյէճէքլէրի տէրքեար տրը։

Էվրօբա բոլիթիգասընընն չիմտիքի հալինտէ նէ՝ Ալէմանիա Ալզաս-Լօրէնին պիթթարաֆ պիր հիւքիւմէթ հալինէ վազ իտիլմէսինէ մուվաֆֆագաթ իտէր, նէ՝ տէ Ֆրանսըզ միլլէթի՝ Ալզաս-Լօրէն հագգընտաքի իտտաալարընն, վէ «Ռէզ Ինդիգո» (բէլմէզ) մուհարպէսի թասավվուրընն պիր զերբէսինտէն սարֆը նազար էյլեր։

Պինաէն ալէյհ պու բիսալէտէ պէյան օյանն ֆիքրլէր՝ էսասէն իճրասը միւմքին օյան չէրլերտէն տէյիլ տիրլէր։

Ֆագաթ Ալէմանիատա պիր զէմանտան պէրու պու կիպի պիր չօգ բիսալէլէր նէչր օլընմասընն պէօյիւք պիր մանասը վար տրը։— Ալէման տիրլօսմաթլարը չիմտիքի մէսարիֆաթը ասքէրիյէնին ուզուն միւտտէթ տահա իսթիյրը միւմքին օյմատրընը, վէ պու մէսարիֆլէրէ սէպէպ օյան հալլերի մէյտանտան գալտրըրը, պիր ազ բահաթ եիւզիւ կէօրմէք լիւզումինի թագտիր իտիյօրլար։

Պու հալ՝ ասքերի բոլիթիգանընն (դէնիրէմ) Ալէմանլարը տա օսանտրըմըշ օյտրգընը կէսսթերիր զայէթ մանատար պիր էմարէ տէ՞ղիլմի տիր։

Քէնտիսինէ տէհշէթլի կէօրիւնէն շէյ՝ խահնախահ պիր սէնէ գատար գօճա սընտան ուզագ եաչամասը իտի։ Լաքին մատամ քի պէյլէ իգթիգ իտէյօր իտի, մէզքիւր այրըլգտան վէլէվ տահա զիյատ մուղտարրպ օյա պիլէ, պու ֆիտտաքարբրգտան կէրի տուրմայաճագտը։ Քէնտիսինէ էօյլէ կէլմյօր իտի քի, օ գատար վագթ օ տէրէճէ մուգտարրպ օյտրգտան սոնրա նաիլ օյաճաղը սաատէթ մուգապիլ հէր նէ չէքմիշ օյա եինէ ազ իտի։

9

ԻՆԴԲԹԱՒ ՄԻՒՆԱՍԷՊԱԹ

Մ. տը Գարմէյլ՝ զէվճէսինին եանընտան այրըլտրգտան սոնրա, զավալը Լէոնթինէ նէ սէօյլէյճէկինի տիւշիւնէրէք Մատրիտ սօգաղընա տօղրու ազիմէթ իթմիշ իտի։

Միւլագաթ բէք էլէվլի ու քէտէրնաք օյապիլիր իտի։ լաքին վատընը իճրա իթմէյէ վէ գօճալըգ վազիֆէսինի եէնիտէն խֆա էյլէմէկէ գավիէն գարար վէրմիշ օյմաղա, քէնտի նէյէթ ու էֆքեարընը մանթօնէթասընա պիլտիրմէսի վէ անընն քէտէր ու էլէմինտէն իւրքմէմէսի լազըմ իտի։

Մ. տը Գարմէյլ գաբուլը չալտը։ գաբու չալմասընընն թարպը բէք պէլլի իտի։ Լէոնթին՝ պու թարպ գաբու չալընտրգընը տույունճա թա գալպկեահընա գատար միւթէսսիր օլարագ վէ «-քէնտիսի տիր-» տէյէրէք անիտէ այաղա գալագ տը։

Օրալարտա օյնամագտա օլան քիւչիւք Արման տախի գաբունընն չալընտրգընը իչիտէրէք, պէսլէմէնին հէնուզ աչմը օյտրգը տիր գաբուլա տօղրու սէյիրթտի։

Զօճուգ՝ բէտէրինի կէօրտիւկինտէ, պիր նիտահ մէսէրրէթինթիմա սալըվէրտի, այագլարընն արասընա աթըլտը վէ պօյնունա գատար եօգաբը չըգմասընա եարտրմ իթմէսի իչիւն ուֆանճդ գօլլարընը Մ. տը Գարմէյլէ ուզաթտը։

Պապասը՝ չօճուղը գուճաղընա ալրպ կէօյսիւնին իւզէրինէ սըգարագ ալընընտան վէ եանագլարընտան միւթէմատիէն պուս իթմէյէ պաչլատը։

Զօճուգ կիւլմէքտէ վէ «-Աննէճիկիմ, աննէճիկիմ, պապամ տըր-» տէյու պաղրմագտա իտի։

Մ. տը Գարմէյլ՝ չօճուղը գուճաղընտա թութարագ, օրատան իշէրի կիրտի վէ Լէոնթին իլէ եիւզ եիւզէ կէլտի։

Մէրգուսմ կէնճ գարընընն ըէնկի բէք աթմըշ օլուպ, վիճուտը իսէ թիրիլ թիրիլ թի

նաղբրը տախի՝ մէջքիւր էքի խաթ-լարը՝ Բարիզեան տէնիզ սահիլինտէ Բատը Գալէ գուրպինտէ Սանկաթ նամ մահալէ գատար թէմտիտի ի-չիւն 295,000ըդ տիկէր պիր թախսի սաթ թալէպ էթմիշ տիր։

ՄԻԻՀԻՄՄ ՊԻՐ ՍԹԱԹԻՍԹԻԳ

Ախիրէն թանդիմ օլընան պիր սթաթիսթիգ ճեմվէլինէ կէօրէ, Միւճթէմէաի Ամէրիգա մէմալիքինտէ 16318 կազէթա նէշր իտիլմէքտէ օլուպ, պունդն 1494իւ հէր կիւն, 36սը հաֆթատա 3, վէ 207սի հաֆ-թատա 2, վէ 1898ի այտա պիր քէրէ մէյտանը ինթիշարէ վազ օլընմադ-տա տըր։

Հէր կիւն նէշր օլընան կազէթալար՝ էնէնէտէ 1,782,690,000 նիւսխէ, հաֆ-թալըդ կազէթալար 1,018,576,000 նիւսխէ, վէ այլըդ կազէթալար՝ 89, 673,000 նիւսխէ թազ իթմէքտէ տիրլէր։ Միւճթէմէաի Ամէրիգանդն թէքմիլ կազէթալարը՝ սէնէտէ ճէ-ման 3 միլեառ նիւսխէ պասագատա տըրլար։ Մէջքիւր կազէթալար՝ 26600 մուհարրիր թարաֆընտան եազըլմագտա տըրլար։

ԷՆ ՃԷՍԻՄ ԽԱՆԷԼԷՐ

Էլեէվմ տիւնեա իւզէրինտէ պու-լընան խանէլէրին էն եիւքսէկի՝ Միւճթէմէաի Ամէրիգանդն Զի-գակօ շէհրինտէ օլուպ, թէմամ 13 գաթը միւհքէմ պիր քէարկիր պի-նա տըր։

Ճէսամէթ ճիհէթիլէ պէօյիւք օ-լան խանէլէրէ կէլինճէ, Բարիզտէ վէ Բարիզ ճիվարընտա ամէլէտէն օլանլարդն իգամէթլէրինէ մախսուս օլմագ իւզէրէ օ տէրէճէլէրտէ ճէ-սիմ պինալար վար տըր քի, պուն-լարա խանէ տիմէքտէն իսէ պիրէր գէշլա նամը վէրմէք հագիգաթէն տահա միւնասիպ տիր։

Ֆագաթ Վիէննա շէհրի գուր-պինտէքի Վիտան շէհրինտէ պուլը-նան «Ֆրայ Հաուզ» նամընտագի խանէ՝ ափւնէանդն հագիգաթէն էն ճէսիմ էվլէրինտէն պիրի տիր։ Պու խանէնին 13 գատար ավլուսը օլուպ, 31 գատար տա նէրտիվէնի վար իմիշ։ Տէրունինտէքի օտաա-ըդն ատէտի 1500 գատար օլուպ, 2112 քիշիի իսթիապա քեաֆի իմիշ։

Վիէննա բօսթա նէզարէթի՝ մէջ-քիւր խանէնին մէքթուպլարը-ը թէվզի իշին սուրէթը մախսուսէտ պիր միւվէզզի թալինինէ մէճբուր օլուշ տըր։ Ֆագաթ մէքթուպլարդն իւզէրինտէ, կէօնտէրիլէն ատամդն իսմինտէն մաատա լագ ապը վէ սարը էվսաֆը եազըլմազ, վէ խանէնին հանկը թարաֆընտա իգամէթ իթ-տիկի վէ գաշ նումէրօլը օտատա պուլունտրդը վէ գաշ նումէրօլը նէրտիվէնէ եազդն օլտուդը իշարէթ իսիլմէզ իսէ, մէքթուպը սահիպինէ վէրմէք միւքին օլամազ իմիշ։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑ Վ Է ԲՕԼԻԹԻԳԸՑԼ

Ինդիբանդան Պէյտէ օգունմըշ տըր։

«Գահիրէտէ պուլընան Ինկիլիզ բիյատէ ասաքիրը մուհաֆըզասը՝ հինտէ աղիմէթ, վէ իշղալ օրտուսը էֆքիատընդն էքսէրիսի տախի Լօնտ-ըրայա ավտէթ էլլէ յօրլար։ Մըսըրտա եազընդը 700 Ինկիլիզ ասքէրի գալա-ճագ տըր։»

———

Վէրմօշ վէ Վիլիբօլտ արազիլէրի իւզէրինտէ հայան օթլամագ հու-գուգընա տաբը պիր իթիլաֆ հուսուլէ կէլթիրմէք իւզրէ Գարա-տաղը վէ Արնավուտ գապիլէրինն պայլըճա բէիսլէրինն Եգօտրայա կիթմէլերի հագդընտա Գարատաղ-լըլար թարաֆընտան վուգու պու-լան պիր թէքլիֆ մուճիպինճէ, Գը-լէմանթի նամ Արնավուտ գապիլէ-ռինն 3 բէիսի իլէ Գուչի նամ Գա-րատաղ գապիլէսինն 4 բէիսլերի՝ Եգօտրայա միւվասլէթ իթմիշլեր տիր։ Շիմտիյէ գատար ճէբէյան ի-տէն միւզաքերաթ՝ հէնուզ հիչ պիր նէթիճէյի միւնթիճ օլմամըշ իսէ տէ, մէսէլէի միւնազիւնֆիհանդն թարաֆէյն պէյնինտէ թէսամիի էֆքեար իտիլէրէք թէսվիյէ իտիլ մէք իսթէնիլմէսի՝ մուճիպը մէմ-նունիյէթ ահվալտէն տիր։

———

Ադինա կազէթալարընտա օգուն-տըղընա կէօրէ, Սիսամ պէյի Ալէք-սանտր Գարաթէոտօրի բաշա հազ-բէթլէրի՝ Եունան տախիլիյէ նազը-ըընա պիր մէքթուպ իրսալ իտէրէք, ճէզիրէնին էքի պայլըճա լիմանը պէյնինտէ ինչա օլընաճագ պիր չըմէնտքֆէր խաթթընդն բլան վէ խարիթասընը թանզիմ իթմէք իւզրէ էքի միւհէնտիս կէօնտէրիլմէսինի ըճեա իթմիշ օլմաղլա, նազրը միւ-շարէլէյհ՝ պու թէքլիֆէ մուվաֆֆաթ իտէրէք, եազընտա Մ. Կօթլանտ նամընտա պիր Ֆրանսըզ միւհէնտիսի իլէ Մ. Բանճիրլիի եազընտա Սիսամ ատասընա կէօնտէրէճէք իմիշ։ Մէզ-քիւր չըմէնտքֆէր խաթթընդն պիր Եունան չիրքէթի թարաֆընտան ին-չասը միւհթէմիլ իմիշ։

———

Թանդն պէյանընա կէօրէ, Պուլկա-րիսթան բրէնսի սապրգ բրէնս Ա-լէքսանտր տը Պաթէնպէրկ՝ պիրտէն պիրէ Վիէննայա վիւրուտ իթմիշտիր։ Գոնթ Գալնօքի՝ քէսպը իֆագաթ ի-տէրէք խարիճիլէ նէզարէթի ուժու-ըընը եէնիտէն իտարէ իթմէք իւզրէ Վիէննայա վիւրուտ իթմիշ օլմաղլա, բրէնս Ալէքսանտր տը Պաթէնպէրկին Վիէննայա մուվասլէթինէ՝ էհէմմի-յէթը ազիմէ վէրիլիյօր։

Տիկեր թարաֆտան ալաքր. յու-լիս 27 թարիխիլէ Լօնտրատան Մ. Ինրիօ դը Բօմ ամթիտէքի թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր։

«Պուրատա բիվայէթ օլունտըղընա կէօրէ, բրէնս Ալէքսանտր տը Պա-թէնպէրկ՝ Զարընդն տամէնը ափվընա սարբլմագ իւզրէ խաֆիէն Բէթէրս-պուրկա կիթմիշ տիր։ Պուգրէչտէքի Ռուս սէֆիրի Մ. Հիթրօվօ տախի Բէթէրսպուրկա ազիմէթ էյլէմիշ տիր։»

———

Պերլինտէն իշար օլընտըղընա կէօ-րէ, Ալէքմանիա իմբէրաթօրընդն Բէ-թէրսպուրկա սէյահաթընտա պաշ վէքիլ ժէնէրալ Գարբիվինին տախի միւշարէլէյհին ըէֆագաթընտա պու-լընմասը գաթիէն գարարլաշընընը-մըզ տըր։ Իշպու սէյահաթտա պա-զը մէսաիլը բօլիթիգիյէ հագդընտա միւզաքերաթ ճէրէյան իտէճէյլի-տէն, վէ Պուլկար մէսէլէսինին հալ-լի թահթը թէվէքքիւրէ ալընճաա-ղընտան, օլ պապտէ Ալէքմանիա թա-րաֆընտան Ռուսիայա պազը միւսա-ատաթտա պուլընրլաճաղընա մէպ-նի դալիպա Վիէննատա բէք զիյա-տէ էնտիշէ օլընըյօր իմիշ։

———

Նուէյէ Վրէդենդն Պերլին մուխպիրի՝ ախիրէն Ֆրիէտրիհշրուհէտէ բրէնս Պիզմարգ իլէ եէնի պիրմիւլագաթ իճրա իթմիշ տիր։

Էնանի միւլագաթտա բրէնս Պիզ-մարգ՝ սուլհնը մուհաֆազասընա եարարմ իթմէյի՝ շիմտի քէնտիսինէ պաշլըճա վազիֆէ ատտ իթտիկինի, վէ Ռուսիա իլէ Ալէքմանիա պէյնինտէ մուհարէպէ վուգուրընա հիչ պիր սէ-պէպ կէօրմէտիկինի, վէ քէնտի էֆ-քեարընճա պէօյլէ պիր մուհարէպէ իշինն հիչ պիր մաղսէտ մէվճուտ օլ-մասընընդան, մուհարէպէյէ Ալէ-մանիա թարաֆընտան սէպէպլիյէթ վէրիլմէյէճէյինի սէօյլէմիշ տիր։

Բէնար միւշարէլէյհին էֆքեար-ընճա, էլեէվմ թէհլիքէ՝ սօսիալիզմ մէսէլէսինտէ օլուպ, եէկեր վագիթնը-տա թէտապիրը իհթիյաթիյէ շէ-տիտէ իթթիխաղ օլընմազ իսէ, գան տէօքիւրմէսի միւհիմմիլ տիր։

———

Բօմատան իշար օլընտըղընա կէօ-րէ, Պերլինտէ Նիշան եարըշլարընտա հազրը պուլընարագ պու քէրրէ Բո-մայա ավտէթ իթմիշ օլան Իթալի-անլար՝ բէք տէ խօշնուտ կէօրինմէ-յօրլար։ Մուվաֆիյհիւմ՝ Ալէման է-հալիսի թարաֆընտան կէօրտիւքլէ-րի գապուլիյէմտէն մէճմուն օլմուշ-լար իսէ տէ, եարըշ գօմիթէսինին՝ քէնտիլէրինէ ասլա էհէմմիյէթ վէր-մէտիկինտէն, վէ բէք չօգ միւքեա-ֆաթա խսթիհգագլարը օլտրգլարը հալտէ հիչ պիր միւքեաֆաթ վէր-մէտիկինտէնտօլայը չիքեայէթ իտէ-յօրլար։

Սոռլ Զայնոնդ նամ Ալէման կազէ-թասը՝ Իթալիան Նիշանճլարընդն՝ Նի-շան եարըշընտա ասլա նաիլը մու-վաֆֆագիյէթ օլմատրգլարընդը պէ-յան իթմիշ օլտուդընտան, պու խուսուս՝ Իթալիան Նիշանճլարընդը պիր գաթ տահա տիւշարը հիտտէթ էյլէմիշ տիր։

Իթալիան Նիշանճլարը միլանդն տա պուլունան Մէ...էրս կազէթա-սընդն միւտիրի՝ մէջքիւր կազէթա-տա նէշր իթտիկի պիր ֆրգրատա, Ալէմանլարընդ՝ Իթալիան Նիշանճլարը հագդընտա միւնասէպէթսիզ թա-պիրաթտա պուլունտրգլարընը, վէ պէօյլէ թապիրաթդն սատրդ միւ-թէֆիգլէր աղզընա եագըշմայաճա-ղընը, վէ Բօմատա Նիշան եարըշը էանասընտա էճնէպի Նիշանճլարընդն՝ քէմալը նիւվազիլէ գապուլ օլուն-տրգլարընը, վէ Ֆրանսըզլարընդ՝ Իթա-լիան եարըշ գօմիթէսինտէն կէօր-միւքլէրի հիւսնիւ գապուլտէն բէք զիյատէ մէճնուն գամմալարը պունա իսպաթ իտուկինի պէյան էյլէմիշ տիր։

———

Ալէմանիանդն Կօթա շէհրինտէն եազըլտըղընա կէօրէ, Ալէման ասա-քիրը բէտիֆէսինին՝ պազը զապրթան թարաֆընտան պէտ մուամիլէ կէօրմէքտէ օլտրգլարը՝ տիմանը հարպճա իճրա օլընան թահգիգաթ նէթիճէսինտէն անլաշըլտրըզընտան, պիր զապիթ՝ 10 սէնէ միւտտէթ թէրֆիի ըիւթպէտէն մահրումիյէ-թէ, պիր զապիթ մուավինի 1 սէնէ, պիր տիկէրի 8 այ գալէպէնտիկէ, վէ տիկեր 6 զապիթ մուավինի 5 այտան 8 կիւնէ գատար միւխթէլիֆ միւտտէթլէրէ հապս ճէզասընա մահքիւմ օլմուշլար տըր։

Պիր թապիպ պինպաշրը տախի՝ Եահուտի թարաֆտարը օլան պիր հիւքիւմէթ մէմուրընը՝ Եահուտի մէսէլէսինտէն տօլայը տուէլլօտա ճէրհ իթմիշ օլմաղլա, 3 այ մահ-պուսիյէթէ հիւքմ օլընմըշ իսէ տէ, իմբէրաթօր՝ պու ճէզայը 8 կիւնէ թենզիլ էյլէմիշ տիր։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՆԻԿՏԷ

Շէհրը մէջքիւրտէն տէրճի զըմնընտա մնթպասընդա եազըլան պիր մէքթուպ տըր։

. . . Միւելլիֆ էֆէնտի,

Նիկտէ Թաղ. խորհուրդը Ատէնա-պէտի պուլունան Թօգաթլեան Սա-մուէլ էֆ. մէքթէպիմիզ տէրունին տէ Ս. Կարապետ նամ քիլիսէմիզին ավլուսընա զէմանը սապրգտա տէֆն օլունան ճէնազէ մէզարլարընը սէօ-քիւպ, աչտըզը եէրլէրէ քիրէճ սիւզ-տիւրտիկի, վէ վագֆը մէզարտը ար-սասը գուրպինտէ պինա էլէտիկի խանէսինէ արսայը մէջքիւրտէն պիր մըզտարընը գաթտըզը վէ քիլիսէի մէջքիւրընը իւզէրի գաբալը օլմատ-ըընտան, աչըգտա Ս. Պատարագ թագտիս իտիլմէքտէ իքէն, խանէ-սինտէն ասլա հագգը օլմայարագ քի-լիսէի մէջքիւրէ նազրը օթուրում բէնճէրէլէրի գօյարագ սէյր իմտի-ըիլմէքտէ օլուպ, պունտան տօլայը Ս. Պատարագ թագտիս իտիլէմէճ-կի հագդընտա Բաթրիարքանէյէ վէ Գայսէրիյէ Առաջնորդըզը ճանիպինէ շիքեայէթնամէյէր կէօնտէրիլտիկի մէսմուիմիզ օլմուշ տըր։ Պու պապ-տէ վէրիլէճէք էմր իւզէրինէ հասըլ օլաճագ նէթիճէ՝ պաղգաճա արզ օ-լունաճագ տըր։

* * *

Նիկտէ միլլէթիմիզ խանէտան վէ միւթէպէրանընտան Պոյաճեան Գէ-որգ էֆ. պունտան օն պէշ կիւն էվ-վէլ 62 եաշընտա օլտրգը հալտէ ազ-մը տարը պագա էյլէտի։

Մուամիլէյհ՝ էպա ան ճէտ միլլէ-թիմիզ քիլիսէ վէ մէքթէպինէ պիր չօգ խրտմէթ իտէրէք վարլտաթ բէյտա էյլէմիշ, վէ քէնտիսի ազա-լըզլա ումուրը տէվլէթտէ 20 սէնէ-յի միւթէճավիզ իսթիհսամ օլու-նարագ, տէվլէթ ու միլլէթէ բէք չօգ ֆէտաքեարլըզ իճրա իտուպ, քէնտիսինի պիլճիւմէ էհալիյէ սէվ-տիրմիշ օլտրգընընտան, ճէնազէ ալա-մընտա քիւլիյէթլի ճէմիյէթ հա-գը պուլունտրգը կիպի, պուլունա-մայանլար տախի խանէսինէ կէլէրէք թէալլիւգաթընա իյֆաի թազիյէ-յէ չիթապան օլմուշլար իսէ տէ, ճէնազէ ալայընտա պէր վէճհը աթի թէէսսիֆէ չայան պիր հատիսէ զու-հուր էյլէմիշ տիր։ Շէօյլէ քի,

Միւթէվէֆֆաի մուամիլէյհ՝ էֆֆա-թընտան ագտէմ մեզարլըզընդն օր-թա եէրինտէ պուլունան վէ միւբու-ըը զէմանլա քիմին օլտրգը պիլինէմէ-յէն պիր մէզարընդ աչրլարագ օրայա տէֆնինի վասիյէթ էլլէտիկինտէն, միւթէվէֆֆաի մուամիլէյհին է-լատլարը՝ բէտէրլէրինին չու սան արզուսընը թաղ. խորհուրդ ա զալարընա պէյան էյլէտիքլէրինտէ մուամիլէյհիւմ՝ պու արզույա մու-վաֆֆագաթլա գապրը մէզքիւրընը աչըլմասընը էմր իտէրլէր իսէ տէ, պիլախէրէ ֆամիլեաճա պազը ատի խուսուստան տօլայը միւթէվէֆֆաի մուամիլէյհէ քին ու զարազը աթիդա-սը պուլունան Թաղ. խորհուրդ Ա-տենապետի Սամուէլ էֆ. ճէնազէ-տէն պիլէ ինթիգամ ալմագ ֆիքրի-նէ մէպնի օլմալը տըր քի, մէճլիսի ճէմիտերէք ճէնազէնին օրայա տէֆ-նի ուլամայաճաղընա՝ իքի ըէֆիդ պուլուպ գարար վէրտիրմիշ, վէ տի-կէր ազալարդա ուսմամ միլլէթ պու-նա գարշը կէվմիշլէր իսէ տէ, մու-վաֆլէյհ՝ տէրուսը քիլիսէտէ ալինը բուհանի իճրա իտիլիրքէն, գարա-րը մէզքիւրը քահանայա թէպլիղ վէ պազը թէնպիհանը չէֆհայիտէ պու-լունմըշ տըր։

Գապրիսթանա միւվասլէթտէ, մուամիլէյհ քահանայ՝ գարարը մեզ-քիւրը ճէմիյէթը մէվճուտէյէ թէֆ-հիմ իթտիքտէ, ճիւմլէսի տէ պու գարարդն եօլսուզ օլտրգընը պէյան-լէ, ճէնազէյի աչըլմըշ օլան մէզարա տօղրու կէօթիւրմէքտէ իքէն, հէ-զլէլէ կիւրուհինտէն պիր գաշ քիշի՝ թէչվիգաթա գաբըլարագ, «օրայա տէֆն իթտիրմէյէճէյիզ» տիյէ հիւ-ճիւմ էյլէտիքլէրինտէն, պիր արպէ-տա չըզար իսէ տէ, էհալինին ճէնա-զէյէ հիւրմէթէն միւտաֆաալարընա մուհաճիմլէր տալանամարագ, ֆիրարա եիւզ թիթտրգլարընտան, ճէնազէ օլ գապրա տէֆն օլունուր։

Միլլէթիմիզին էօթէտէն պէրու ճէնազէյէ իրֆա էյլէտիկի հիւրմէթ՝ հէր միլլէթ ինտինտէ սիթամիլէ եատ իտիլմէքտէ իքէն, իշպու ահվալ ճիւմլէսինին թէէսսիֆինի մուճիպ օլ-մուշ իսէ տէ, հարաքէթը վագը՝ պիր գաշ շախսա պիտ գալըպ, միլ-լէթիմիզին ճիւմլէսի տախի հիսսը ալիի մէզքիւրը իպազ էյլէմիշ տիր։

* * *

Գօնեա վիլայէթինին էքսէր մա-հալլէրինտէ կէչէն սէնէտէն պէրու գուրագլըզ տէվամ իտէրէք, պու սէնէ մահսուլատընը պազը մահալ-լէրտէ նըսթ վէ պազը մահալլէրտէ բուպ տէրէճէսինտէ օլմասընա մէպ-նի, զախիրէ ֆիյաթը եէքսէլմէյէ պաշլամըշ իսէ տէ, սէնէի սապրգա մահսուլը մէվճուտընընդն քէսրէթինէ մէպնի, բազարա քիւլլիյէթլի զախի-րէ կէլէրէք ֆիյաթ խալլիճէ թէ-նէզզիլ իթմիշ տիր։

Պունտան պիր պուչուգ այ գա-տար ադտէմ Նիկտէ սանճաղընտա պազը քէօլլէրէ իրիճէ տօլու տիւ-շէրէք, մէզրուաթ վէ հայվանաթճա քիւլլի թէլէֆֆաթը մուճիպ օլտուդը վէ պազը խանէլէր եըգրլարընը կիպի, պիր գաշ նուֆուս տախի սէլ վէ եըգընընը ալթընա գամմըշ տըր։

Պու սէնէ աշարընդն միւզայէտէսի-նէ քէմալը կէրմիյէթլէ պէտ վէ միւ-պաշէրէթի օլունարագ, էքսէր քէօյ-լէր բէյ ալթընա ալտրգրլմըշ, վէ միւթէսաարրքֆըզը Խալիս բաշա հազրէթլէրիլէ մուհասէպէճի թագ-ուր էֆ. միւզայէտտէ իշին միւլհա-գաթա ազիմէթ իթմիշլեր տիր։

* * *

ՄԻԻԹԷՖԷՐԻԳԱ

—Ճիտտէտէն իշար օլընտըղընա կէօրէ, Ճիտտէ ճիվարընտա ղարգ օլան Իտարէի ՄախսուսէնինՇէբ Նամ վաքօրընդն սիվարիսի իլէ զապրթան վէ թայֆալարը՝ Պահրիյէ տիվանը հարպընտա թահթը մուհաքէմէյէ ալընմագ իւզրէ Տէրսաատէթէ միւ-թէվէճճիհէն ճիտտէտէն հարէքէթ իթմիշլեր տիր։

—Այնօրզ օրմանլարընտա ախի-րէն վուգուա կէլէն հարիպլէրին մու-ճիպ օլտրգը զարար՝ 200000 լիրա թախմին օլընըյօր։ Մէզքիւր հա-րիգլէրտէ բէք չօգ հայվանաթ թէ-լէֆ օլտրգը կկի, 20 տէ ինան եա-նրպ թէլէֆ օլմուշ տըր։

—Բտարա նամ Եունան ատասընտա էլան զէլզէլէլեր վուգուա կէլմէք տէ օլուպ, քեաֆիէի խանէլեր սա-գաթլանմըշ վէ երգրլմագ բատտէ-սինէ կէլմիշլեր տիր։ Դանօվօն տաղը իքիյէ եարըլըպ, արասընտան ալէվ, տիւման վէ շէտտտ պիր քիւքիւրտ գօգուսը չըգմայա պաշլամըշ տըր։ Մէզքիւր տաղն պիր մահալինտէն սու տախի ֆրզդրըմագտա վէ քէ-մալը շիտտէթլէ տէնիզ ագըպ կիթ-մէքտէ իմիշ։ Էհալիի ճէզիրէ՝ տիւ-շարը խէվֆ ու տէհշէթ օլմուշ տըր։

—Կէչէնտէ մէէզունէն Ֆրանսայա կիթմիշ օլան շէհրիմիզ Ֆրանսա սէ-ֆիրի գոնթ տը Մոնթէպէլլօ՝ կէլէ-ճէք ճումաա երթէսի կիւնիւ Ցեր-սատատէթ ավտէթ իտէճէք տիր։

Սէֆիրը միւշարէլէյհին պիրատէ-րի օլուպ «Տիւգ տը Մոնթէպէլլօ» նամ մէշհուր շամբանեա թիճարէթ էվինին միւտիրի պուլընան գոնթ Ֆօրնան տը Մոնթէպէլլօ տախի՝ եէվ-մը մէզքիւրտէ շէհրիմիզէ կէլէճէք տիր։

—Եանեա վիլայէթինտէ էրկէրիտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, շէհրը մէզքիւր չարշըսը՝ կէչէն ճու-մաա կէճէսի քեամիլէն միւհիմէրէդ օլմուշ, վէ խասարաթ պինէրճճէ լի-բարարա պալիզ օլմուշ տըր։

—Կէչէն բազար կիւնիւ Էյրի գա-բուտա զուհուր իտէն հարիգտէն ավտէթ իթմէքտէ օլան իքի թու-լումպա էֆրատը՝ եարըշ ֆիքրի իլէ եէքտիկէրինի գօվալարագ, Գալա-թատա Գարաքէօյ գաբուսընտա պիրիպիրլէրիլէ գավկա վէ միւտա-բէպէյէ պաշլատրգլարընտան, Վօր-վօտա սերքէզինտէն բօլիս վէ ժան-տարմալար վէ Ազիզիյէ գարաչօլ խանէսինտէն մըրգտարը բեաֆի ա-սաքիր սէվգ օլունարագ գավկայա խիմամ վերիլմիշ, վէ էնանի միւ-տարէպտէ պիր գաշ թուլումպաճը մէճբուհ օլմուշ, վէ պիր ժանտար-մանընն թիւֆէնկի գունտաղը գըբըլ-մըշ օլտուդընտան, ճարիհէրը տեր-տեսի օլունարագ Պէյօղլու միւթէ-սարրքֆիզընընա կէօնտէրիլմիշլեր տիր։

—Գօնեատա Մուսթաֆա էֆ. նա-սընտա պիրիյէ ըէֆիգի Եօզկատը Եուսուֆքն գալպ ալթուն վէ կիւ-միշ մէսքիւքեաթ իտալ իթմէքտէ օլտրգլարը խապէր ալընարագ, սեր-գումյարընն խանէսի թէէհարրի իտիլ-տիքտէ, պիր թագրմ գալպ ալթուն վէ կիւմիշ սիրքէլեր վէ գալպազան ալթլարը գուլընմըշ, վէ մէրգու-ման իլէ գալպազան ալթլարընը իտալ իտէն պիր տեմիրճի թահթը թէվգիֆիթ ալընմըշ տըր։

—21000 սանտրգ կաղ համուլէ-սիլէ Տէրսաատէթէ միւթէվէճճիհէն Պաթումտան հարէքէթ իթմիշ օլան պիր Եունան եէլքէն սէֆինէսի՝ կէ-չէն բազար կիւնիւ Անատօլու Գա-վաղը ճիվարընտա ըիւզկեարընը չիտ-տէթինտէն գարայա տիւշիպ զէ-տէլէնմիշ, վէ եվվէլքի կիւնտէն իթի պարէն համուլէսինին պօշալթըլմա-սընա պայլանմըշ տըր։

—Ցիւն սապահ Սիրքէճի իսկէլէսի էօնիւնտէ պիր ինսան նաշը զուհուր իտէրէք, իճրա օլընան թահգիգաթ նէթիճէսինտէ մէրգումը՝ պունտան պիր հաֆթա մուգատտէվ լիմանը-մըզդա կէլէն պիր ինկիլիզ վաբօրընդն չարգճրսը օլուպ սերթօշ հալտէ վա-բօրա կիրէր իքէն տէնիզէ տիւշիպ զարգ ու նապէտիտ օլմուշ օլան Վիսամ Սիմանթօն նամ շախս օլտը-ղը անլաշըլըպ, Ինկիլթերա սէֆարէ-թինէ թէպլիմ օլունմուշ տըր։

—Բամիզ գըշլասընընդն արգա ճի-հէթինտէ Ֆիւշիւք քէօյտէն Սիթամ-պոլ թարաֆընա կէլմէքտէ օլան սու եօլլարընընդն պու քէրրէ թամիրաթը իճրա օլունտուղը սըրատա, լաղըմճը ուսթալարընտան Գալատէրիյէլի Ան-մէտ վէ Մէհմէտ աղալար՝ տէրու-նինտէ պիր խալը ալթունը հավի պիր չէօմլէք պուլտրգլարընտան, պունը՝ քէնտիլէրինէ նէզարէթի իտէն զաթա թէսլիմ իթմիշլեր վէ օ զաթ տախի ախտ օլտուղը մագամա թագ-տիմ էյլէմիշ տիր։

—Սիվաս վիլայէթինտէ Թինօս գա-զասընտա Սուլթան գարիյէսինտէ 7 եաշընտա ֆագիր պիր Իսլամ չօճու-ղընընդ՝ միւտտէթը էօմրիւնտէ կիւն-լիւք նաֆագասընը թէտարիք իտէ-մէյէճէք պիր սուրէթտէ թա օմուզ պաշլարընտան իքի գօլլարը օլմատ-ղը հալտէ տօղմուշ օլտրգը՝ մէսմուր հաղրէթը Բատիշահի օլտրգտա ,մէր-գումա գայտը հայաթ շարթըյլա մահիյէ 100 ղրշ. մաաշ թախսիս վէ իհսան պույրրըմըշ տըր։

—Տիյարպէքիր վիլայէթինտէ ճէզ-ըէտէ զուհուր իտէն գօլէրա իլլէթի-նին Սղերդ սանճաղը տախիլինտէ Իրվէ գազասը մէրքէզինէ տէ սիրա-յէթլէ, մէզքիւր իլլէթէ Թութուլ-մըշ օլան 10 քիշիտէն 3իւնիւն վէ-ֆաթ էլլէտիկի՝ Սղերդ միւթէսար-բքիզընտան Պիթլիս վիլայէթինէ պիլտիրիլմիշ, վէ սուտուր իտէն ի-բատէի Սէնիյէ մուճիպինճէ պուլա-շըզ մահալլէրտէն կէլէճէքլէրէ 10ար կիւն գարանթինա պէքլէթտիրիլմէ-սի վէ իլլէթին Իրվէ գազասընա սի-բայէթինէ սէպէպ օլան Տիյարպէքիր աշիրէթլէրինտէն Եազլայա չըգմըշ օ-լան 1000 նուֆուս գատար աշիրէթ խալգընընդ՝ գօլէրանդն պիթմէսինէ գատար ապլօգա թահգիրընտա պու-լընաբբրլմասը վէ թէտապիրը սաբ-ըէնին իթթիխազը՝ Պիթլիս (Բաղէշ) վիլայէթինտէն Սղերդ միւթէսար-բքիզընա թէպլիղ իտիլտիկի՝ Պէրլէ-կազէթասընտա օգունմըշ տըր։

Տարեսկզբան մնացեալ	Ստացեալ մարտի ընթացքում	Մարտի ընթացքում ծախսուած	Մնացեալ մարտի վերջին
Լեվոնտ—Մեսրոպեան հեղինակ			
Սամսոն [Ամերիկա]			
Սամսոն [Հիւսիսային Ամերիկա]			
Ամերիկա հիւսիսային հարաւային			
Մարգարիտ հիւսիսային հարաւային			
Մարգարիտ հիւսիսային հարաւային			
Մարգարիտ

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳՐՔԵՐ

ՊԱՏՐԱՍՏԵԱԼ Ի Ց.Գ. ՓԱԼԱԳԱՇԵԱՆԷ

Տեղագրութիւն Կ. Պոլսոյ և շրջակայից, յատակագիծ պատկերով Վ. ոսփորի։— Աշխարհագրութեան ուսումն՝ ըստ նորագոյն մեթոդի տեսչագրութենէ սկսելու համար անհրաժեշտ դասագիրք մ՚է ի պէս Պոլսոյ վարժարանաց։ կը ծառայէ նաև իբր ընթերցանութեան գիրք ժողովրդեան. գործի մարդոց համար ունի ցաւելուած մը՝ Կ. Պոլսոյ խաներուն ընդհանուր ցուցակը 100 փր.

Աշխարհագրութեան Նախապատրաստական դասագիրք. Բնական, Ուսումնական և Քաղաքական։ Բ. տպագրութիւն հիմնովին բարեփոխեալ և ճոխացեալ մանկավարժութեան նորագոյն պահանջմանց համաձայն.— Մասնաւորապէս ընդարձակ կը խօսի Օսմանեան Պետութեան, ինչպէս նաև գրացի երկիրներու՝ Կովկասի և Պարսկաստանի վրայ 3 ղրշ.

Թուաբանութեան Նախապատրաստական դասագիրք. Մասնաւոր և Գրաւոր. Դ. տպագրութիւն.— Մանկավարժական նոր և գիւրաւոյց եղանակաւ պատրաստուած և մանկական բազմաթիւ պարզ և ընտանի խնդիրներով ճոխացած 3 ղրշ.

Թուագիտութեան Նոր Դասագիրք. Տեսական և գործնական. Մանկավարժական նոր և գիւրաւոյց եղանակաւ և պարզ ու գիւրըմբռնելի ապացուցութեամբ պատրաստուած. կը բաժնուի երեք մասերու.

Մասն Ա.— Զորս գործողութիւն ամբողջ թուոց, 650ի ձօտ հրահանգներով և գործնական խնդիրներով. Բ. տպագրութիւն բարեփոխեալ և ճոխացեալ 4 ղրշ.

Մասն Բ.—Չափք, կշիռք և դրամք. Տասնորդական կոտորակք. Յատկութիւնք թուոց. Հասարակ կոտորակք. Թուաբերդ հին և նոր չափաց և կշռոց բաղդատութիւն. Նոյն չափաց և կշռոց դիներուն բաղդատութիւնք. մօտ 500 հրահանգք և գործնական խնդիրք. Ադիւսակք. 4 ղրշ.

Ա. և Բ. Մասունք միասին կազմուած 71|2 »

Մասն Գ.— (Մասնոյ ներքեւ)

Հեղինակին հասցէն. Յոլնան Գ. փալագաշեան, Կ. Պոլիս, Ուղղուն Զարշը-պարը, Փորագրիչ Եղուանդ Եփ. Փալագաշեանի խանութը, թիւ 402։ 20—17

ՏՈՒԲՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻԹԷ

ՄԷՏԼԷԼԸ Իթալիենիան

Իրիք իմալի վէ բամպուգ վէ եուն վէ սարիէտէն գուսայ նէսճի իչիւն թէչէքքիլ իտէն Օսմանլը անօնիմ շիրքէթինին սէրմայէսի պուլունան 50050 լիրա իւզերինէն իսրաճ իթ. տիկի պէհէրի 5էր պուչուգ լիրա գ.յ.մէթինտէ 9100 ատէտ հիսէ սէնէտաթը Տամկա գանունընրն 10ունճը մատատէսի մուճիպինճէ 100 տէ 1 հիսապրյա տամկա բէսմի պու քէրրէ շիրքէթը մէզքիւրէսէն իսթիհսալ գըլընմրշ օյնաղլա, սէնէտաթ մէզքիւրէնին Տէրսաատէթ Գալաթա կէօմրիւկիւ իւսթ գաթընտա պուլունան բուլ պէյիրէ իտարէսինէ իպրաղրյա մէճճանէն տամկալաթ. արրըլմասը՝ սէնէտաթը մէզքիւրէ համիլէրինէ իսթար ու իլան օլընը։ 4 թէմուզ 306 7—7

ՏՈՒԲՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻԹԷՆ ՕՍՄԱՆԻԹԷ

ՄԷՏԼԷԼԸ Իթալիենիան կէլէն էլան

1331 դէկտ. 3/20 Թարիխլի գարարնամէի Հիւսայուն ցինճի մատատսինին ցինճի գգրասընա թէվֆիգան, ալթը սէնէ զարֆընտա ախզ ու գապզ օլընմամըշ պուլընան ֆայիզ գուրնալարընրն միւրուրը կէման սէպէպլէյէ հիւքմտէն տագրթ օլաճաղլարը, վէ պինանէալէյէ 1334 մարտ 1/13 Թարիխլի գուբօնլար 1890 մարտ 1/13է գատար, վէ 1334 սեպտ. 1/13 Թարիխլի գուբօնլար 1890 սեպտ. 1/13է գատար ախզ ու գապզ օլընմատրգլարը թագտիրտէ Տուլունը Ուսումիյէի Օսմանիյէյէ գալաճաղլարը՝ Մէհմէտ Իսարէ Թարաֆընտան Տուլունը Ուսումիյէի Օսմանիյէ համիլէրինէ իլան օլունուր։

Տէրսաատէթ 22 յունվ. 1890

ՖՕԹՕԿՐԱՖ

Պէյօղլանտա Գուլէ Գարուսընտա 675 վէ 677 նումէրօ իլէ մուրագգամ Գարագաշ պիրատէրլէր պու տէֆա էվրօբանրն էն մէշհուր ֆայրիգալարընտան ճէլալ իթմիշ օլըրգլարը միւքէմմէլ ֆօթօկրաֆի մաքինալարը վէ էտէվմէթը սարէ վէ էճմալ քիմէվիյէ մէվճուտ օլուպ, պինաղերին ֆօթօկրաֆիյա ատտ օլան պիլմիւմէ «Ակրանտիսան», բէրբրօտիւքսիօն վէ պինիօկրաֆիա» վէ սարէ իչիւն քէնտի բաղալթլու մ՚իչլթերիլերինէ իլանը մասուս իտէր, վէ թաչալար իչին սըբարէր գապալ իտուպ, վէ սիւրթիւ էմրլէրինի իչրա իտէրլէր, վէ մէզքիւր տէբատան ախզ ու իթա իտէն զէվաթա ֆինը ֆօթօկրաֆիյա տտար իչմալ իտէն մալիւմաթը միւքէմմէլյի մէճճանէն թեարու իթտիրիլէրիս՝ էր ճնա էշա ղայէթ էվվէն օլարագ ֆայրիգալարընն ֆիյաթը մագթուսըյլա ֆիրուխթ օլունուր։ 30—20

ԿՕՐԼԻԷ ՍՈՒՅՈՒ

Պու սու՝ բէնկի կիւզէլէթտիրմէք վէ տէրինին թազէլիկինի մուհաֆըզա իթմէք իչիւն իհտաս օլընմըշ տրը։ Խոթիմալ օլընտըրը հալտէ ֆէվգէլատէ պիր եումուշաղլըգ հասըլ վէ չըպանարը վէ ատէրիտէ զուհուր իտէն տահր մարազարը զալ իտէր։

ԼԱ ՖԱՎՕՐԻԹ բուտրասը՝ լէթաֆէթի վէ տէրիսէ օլան ֆէվֆիսի սէպէպլէրիլէ բուտրալար մկյանընտա թէմէլյիւլ իթմիշ տրը։

ԿՕՐԼԻԷՆԻՆ ՏԻՇ ՍՈՒՅՈՒՆ՝ աղզընն նէգատիէթինի վէ տիշլերին սրհհէթ ուլէթաֆէթինի մուհաֆըզա իթմէք իչիւն ֆայտալի տրը։

Տէրսիթօսը՝ Բարիզ գուրպինտէ Մօսիէտէոնտ Ռուսէլ էճզախանէսի։

Roussel pharm. à Meaux près Paris

ՍԱՐՐԱՖԻՅԻ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԸ

Լօնտրա 30 յուլիս

Ընկլիս. էհսամը Ինկ. Էիր.	95-15/16
Օսմ. էհսամը աշբլրը	17-7/8
» » գարանտը	18-1/16
» » Սէրի Ա	40-
» » Գ	23-1/2
» » Ե	18-
Թթօմանն 1871	97-1/2
Օսմանլը Պանգասը	13-1/4
Բուսիա իսթիգրաղը	107-3/4
Մըսրը տուլ. մութթահլրէ	98-1/4
» իսթիկրազլը	101-1/4
Տաիրա Մանխիֆ Մըսրը	83-1/4
Թոլիլա իսթիգրաղը	101-
Գուլկար իսթիգրաղը	-
Դամպիս Բարիզ 3 այ վատէ	25·48·60

Թարիզ 30 յուլիս

Ֆրանս. էսն. 3 % ֆր.	92·80
» » 4½ %	107-
Եէնի Օսմ. էհսամը աշբլրը	18·25
» » գարանտը	18·30
Մէսրի Գ.	23·65
» Ե.	18·30
Բուսիէլի հըմէնտըֆէրի	76 37½
Օսմանլը Բէյթիսի էհսամը	-
» Պանգասը	583·75
Թրքտի Լիոնէ	755·
Գրէտի Ֆոնսիէ	1245·
Գոնթուար տ'Էսքոնթ	621·25
Սիւվէյզ ագսիօնը	2320·
Իթալիա էհսամը	93·90
Մըսրը Ֆոնտ. մութթահլրաչ	487·50
Բանգարի Թիւրքի	-
Նուլանն 3 % 1879	47 1·37½
Դամպիս 3 այ վատէ	25·27

Վիէննա 30 յուլիս

Լօնտրա իւզերինէ գամպիս	116 10
Բուսիէլի հըմէնտըֆէրի ֆի.	36·10
Օսմանլը Բէյժի աքսիոնը	122-50

ԴԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱԸ

Ինկ. ուս. տուն ազչ. գաբ.	19·23½
» » » էն եուքսէք	19·30
» » » էն աշաղը	19·22
Պու սապահ աշբլրը գ. ք.	19·27
Իսթիգրաղը տախիլի տուն գաբ.	55 16
» » » էն եուքսէք	55 26
» » » էն աշաղը գ.	55·13
» » » աշբլրը	55 16
Մըսրը մուլթահրէտ գաբ.	-
Պու սապահ աշբլրը	-
Սէռի Ա.	40·
» Գ.	23·20
» Դ.	19·27
Բուսէլի հըմէնտըֆէրի	76-
Ագչէ ֆահզի	6·
Բէյօղ Ղրշ.	-
Էէվալէսիզ »	20·

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Դրէտի ժէնէրալ	09·07
Սթամպոլ պանգասը	6 35
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4·31
Թրամվայ	4·97½

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՓԻՕՒԱԹ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղրշ. Բ.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108·11
Մէթալիք »	101-
Պէշլիք »	103·30
Ալթըլըգ »	103·30
Ինկիլիզ լիրասը	110·15
Ֆրանսըզ ալթունը	87·27
Բօլ	90·35
Գրէմից ալթունը	51·20
Գարալոն գայմէսի	67·70

ԹԱՍՖԻԹ ԳԻՆԱՂԸՏՐ

10) լիք քեղաբա	-
20) » »	12·20
500) » »	-
500)» »	-
1000)» »	12·20
10000)»	-

ԻԼԱՆԱԹ

Ճէվամի վէ մինարէ վէ խայրաթը սարէ իւզէլէրինտէն խարապ օլուպ, թէճարիհնէ լիւզում կէօրիւնէճէք գուրշունլար իլէ իրապէ օլընաճաղ. աթիզ գուրշունլարը չէրան իթը մէվզուսըյլա իճրա օլընամիւնագասընտա ճէտիտ գուրշունլարը պէհէր աթիզ գբյէսի 2 ղ. 29 վէ իզայէ օլընճաղ աթիզ գուրշունլարը տախի պէհէր աթիզ գբյէսի 19 բարատա թալիպլէրի էօհտէսինտէ պուլընտըղնա վէ չէհ. բը ճարիի բումինին 26նը բէնճէնպիհ կիւնիւ սաաթ 10ա գատար 100տէ 5 թէնզիլ օլունուր իսէ գապուլ իտիլէճէկինէ պինաէն, նօգսանընյա ենթա վէ իսալ իթմէք վէ տահա զկյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլերին՝ մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլերի,

14 թէմուզ 306 3—1

Տաիրէի էվգաֆը հիւսայուն խատէմէ վէ օտաճելարը իչիւն խազինէտէն չուհալարը ենթա վէ իսալ իթտիրիլէճէք 41 թագըմ էլպիսէնին խայյաթիլ վէ մէսարիֆը լազըմէի սաիրէսի քեսմիլէն միւթեահհիւտէ պիտ օլմագ շարթը վէ միւնագասա բուսուլասընտա մուրագգամ չէրաիթը սաիրէ իլէ պէհէր թագըմը 45 ղ.տա թալիպի էօհտէսինտէ պուլընարղընա, վէ չէհրը ճարիի բումինին 26նը բէնճէնպիհ կիւնիւ սաաթ 10ա գատար հէր գալ բարա վն 28ինճի ճումաա էրթէսի կիւնիւ քէգալիք սաաթ 10ա գատար 100տէ 5 թէնզիլ օլունուր իսէ գապուլ օլունուպ անտէն սօնրա թէնզիլ գապուլ իտիլմէյէճէկինէ պինաէն, նօգսանընյա իսալ իթմէք վէ տահա զկյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլերին՝ մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլերի,

14 թէմուզ 306 3—1

MANQUE DE FORCES
Anémie — Chlorose
LE FER BRAVAIS
Expérimenté par les plus grands médecins du monde, il passe impunément dans l'économie sans occasionner de troubles. Il recolore et reconstitue le sang et lui donne la vigueur nécessaire.
Se DÉFIER des IMITATIONS et CONTREFAÇONS
SE TROUVE DANS TOUTES LES PHARMACIES.
Gros: 20 & 22, rue St-Lazare, Paris.

զիլատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլերին՝ մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլերի,

14 թէմուզ 306 3—1

Ճէվամիի չէրիֆէտէ իլգատ օլուն մագ իւզրէ միւպայէասընա լիւգում կէօրիւնէն ճէտիտ գրյէ իլէ 47511 գբյէյէ գատար բուլդէնը զէյթին միւնագասասը իճրա օլունաճաղլը տան, իթա իթմէք իսթէյէնլերին՝ շէրաիթը միւնագասայը անլամագ վէ միւնագասատա պուլունմագ իւղրէ պու կիւնտէն իթիբարէն նիւմունէկերիլէ պէրապէր մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլերի,

14 թէմուզ 306 3—1

ԻԹԹԻՐԱԱԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻԹԷ Ն. ՎԱՃԵԱ ՀԱՊԼԱՐԸ

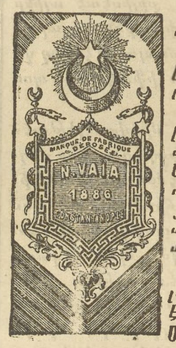

Իսկալ, գանլը պա սուր վէ գօլէրին խասթալըգլարընը թէտավի իչիւն պիրիմէք իլա՝ տրը։

Մէդզիւր հապլարընն իսթիմալի իչիւն ճէմիկէթը Թըպպիկէի Միւլքիյէ Թարաֆընտան 1304-1333 նումէմբեր 23տէ բուսաթնամէ իթա օլընմը տրը։

Զիբրը օլընան հապլար՝ պիրինճի սընիֆ էճզաճըլարտան Ժ. Անտրիա Թարա.

Ֆինտան Թէրթիպ օլընը։

Ն. Վայնա հապլարը՝ միւնհասըրէն նէպաթ Թտան Թէրքիպ իսիլմիշ օլուպ, պաղըրատգլարա միւթեալիգ խասթալգլարը սէրի պիր սուրէթտէ թէտավի իսէր։ Ն Թըպպա Թարաֆընտան իթա օլընան պիր խալը շահատէթնամէլէրտէ տախի, մէզքիւր հապլարը զիբր օլընան խասթալգլար իչիւն ճիֆապախչ օլտըղը պէյան իսիլմիշ տիր։ Պունտան մատտա զիբր օլընան հապլար՝ Եվրոպատա օլտըղը կիպի բայթախթըրզտա տախի բէք զկյատէ քէսպը նամ ու չէօհրէթ իթմիշ օլուպ, բաղպէթլու էհալիպու հապլարընն նէթիճէի ճիֆապախչասընը կիւնէն կիւնէ թագտիր իթմէքտէ տիր։

Գօլէրա կիպի պիր խասթալրգ զուհուրիտէ իհթիյաթ օլմագ իւզրէ մէզքիւր հապլարտան պիր թանէ սապահ վէ պիր թանէ ագշամ ալմալը տրը։ Հէր իչէտէ 24 հապ պուլընըպ, պունընն ուրէթը խթիխալինի թարիֆ իտէր 17 ոլ սանտան պիր տէ թարիֆնամէ մէվճուտ տրը։

Պէհէր չիչէնին ֆիյաթը՝ Սթամպոլ վէ ճիվարը վէ վիլայաթ իչիւն 1 մէճիտիյէ վէ մէժալիքը էճնէպպէի իչիւն 3 ֆր. տրը։

Իտարէսի, ֆապրիգասը վէ ումումի տէբօղիթօսը՝ Գալաթատա Խավեար խանընտա պէդյիւք գարուընրն իսթիւնտէ Զնճի վէ Հիւնճիւ գաթլարտա տրը։ Մէզքիւր հապլար՝ Տէրսաատէթտէ, վիլայաթատա վէ մէժալիքը էճնէպիյէտէ քեսին պիլմիմէ էճզախանէլէրտէ վէ էճզա տէբօղիթօլարընտա պուլունը։

Մէզքիւր հապլարընն սահիպլէրի Տէրսաատէթտէ Ա. Օլիվօ վէ Ն. Վաճեա

Տէրսաատէթ

MANQUE DE FORCES
Anémie — Chlorose
LE FER BRAVAIS
Expérimenté par les plus grands médecins du monde, il passe impunément dans l'économie sans occasionner de troubles. Il recolore et reconstitue le sang et lui donne la vigueur nécessaire.
Se DÉFIER des IMITATIONS et CONTREFAÇONS
SE TROUVE DANS TOUTES LES PHARMACIES.
Gros: 20 & 22, rue St-Lazare, Paris.

ՄԷՍԱՖԻԼԻՊ ՄԱՐԻԹԻՄ ՖՐԱՆՍԷԶ

ԲՕՍԹԱ ՎԱԲՕՐԼԱՐԸՆԸՆ 1890 ԳՈՒՆՎԱՐ 13ԷՆ ԻԹԻՊԱՐԷՆ ԵԷՆԻ ԹԱՐԻՖԱՍԸ

Ապիմէթ վէ ավտէթտէ Հավր իսքէլէսինէ ուղրամագ իւզրէ Լօնտրա իլէ Գարատէնիզ լիմանլարը արասընտա տօղրուտան տօղրուա իճրաի սէֆէր։

ԹԱՄՊՕԼ

Հէր բազար Լօնտրատան հարէքէթ իտէր։ Հէր ճումաա էրթէսի ագշամ ալաֆր։ սաաթ 8տէ Մարսիլիատան հարէքէթլէ յունվար 4տէն իթիպարէն Շիրա, Իզմիր, Զանագ Գալէ, Սթամպօլ Թարիզիլէ, վէ յունվար 11տէն իթիպարէն Շիրա, Զանագ Գալէ, Սթամպօլ Թարիզիլէ կիտէր։ Իզմիրտէ Սուրիա խաթթը բօսթա վաբօրլարը յլա թէտատիֆ վուգու պուլուր։

Հէր բէճճէնպիհ ագշամ սաաթ 4տէ Սթամպօլտան Մարսիլիա, Հավր վէ Լօնտրայա հարէքէթ իտէր։ յունվար 10տան իթիպարէն պիր հաֆթա Զանագ Գալէ, Իզմիր վէ Շիրա Թարիզիլէ, վէ յունվար 23էն իթիպարէն օ պիր հաֆթա տա Զանագ Գալէ վէ Շիրա Թարիզիլէ կիտէր։ Իզմիրտէ Սուրիա բօսթա վաբօրլարը յլա թէտատիֆ վուգու պուլուր։

ԹՐԱՊԻԶՕՆ-ՊԱԹՈՒՄ

Լօնտրատան կէլէն բօսթա վաբօրլարը իլէ տօղրու սէֆէր։

Հէր 15 կիւնտէ պիր քէրրէ ճումաա էրթէսի ագշամ Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր, վէ կէրէք ազիմէթտէ վէ կէրէք ավտէթտէ Սամսուն, Քիրասօն, Թրապիզօն վէ Պաթում իսքէլէլերինէ, վէ զայրը մէճապուրի սուրէթտէ իւնեէ, Ֆաթսա, Օրտու, Սինօպ վէ Ինէպօլու իսքէլէլերինէ ուղրար։ Պաթումա վէ ըՍթամպօլա չարշէնպիհ սապահլարը մուվասէլէթ իտէր։

ՕՏԷՍԱ

Լօնտրատան վիրուտ իտէն բօսթա վաբօրլարը իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր իճրա օլունը։

Սալը սապահ Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէր, վէ չարշէնպիհ ագշամը Օտէսայա վարը օլուր։ Օտէսատան ճումաա էրթէսի ագշամը հարէքէթ իտուպ, բազար էրթէսի սապահը Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ իտէր։

ԹՈՒՆԱ

Հէր 15 կիւնտէ պիր բազար էրթէսի կիւնէրի ագշամ Սթամպօլտան հարէքէթ իտուպ, Էնսաի ազիմէթտէ Պուրկազ, Վարնա, Ռիւսթէնճէ, Սիւնէ, Կալաց վէ Իպրաիլտէ, վէ ճումաա էրթէսի Իպրաիլտէն ավտէթտէ Կալաց, Սիւնէ վէ Ռիւսթէնճէյէ ուղրար, վէ սալը կիւնէրի սապահ Տէրսաատէթէ վարը օլուր։

Մէսաժրրի Մարիթիմ գումբանիասը՝ Սթամպօլտան Մարսիլիա իւճրէթլէրինի պէրվէճճը ամի թէնզիլ իմիշ տիր։ Ինճի մէվգի՝ եէմէքլէ 225 ֆր. Ուշագլար՝ եէմէքլէ 112½ ֆր. Կիվէրթէ՝ եէմէքսիզ 60 ֆր.

ԲԻՐԱԼԸԳ ՏԻԲԲԵԱՆ

Սամամիա ճատտէսինտէ Ագարճա Զէչմէսի իթթիսալինտէ քեսին տէրունինտէ պիր օտա, պիր մամպան, պիր գուլու վէ պիր ապտէթխանէյի միւշթէմիլ քեարկիր պիր տիւքքեան քիրայա վերիլէճէկինտէն, թալիպ օլանլարը մամպասմրզա միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունը։ 5—4

EMULSION SCOTT

(ՍԿՕԹԻ ՕՀԼԵՐԸԿ)

ՄՈՐԻՒ ԶԿԵՆ ՉԱՈՒՏ ԻՒՂ,

Իբրեւ՝ որ չուվ Ի՝ ոտայով

Պատրաստեալ Ձեռամբ ՍԿՕԹԻ և ՊՕՈՒՆԻ, Ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորիւ ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, հրոֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հաղը, ցրտաւութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճոզաճուութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, գիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի դիւաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Սթամպօլ աճէնթէսի Համմէր վէ Հիրցէլ

Մէկտէ սանճըսը օլանլարա, գանսրզլարա, շէքէր իլլեթի օլանլարա, Դիբբիսիլիէրէ վէ խասթալրգատան եէնի չրգանլարա Դանիսմանթ։

Իչթահ աչրը, հազմ իթմտիրիճի վէ գուվվեթի վերիճի խասսէլէրինէն Նաչի մէրգու

ման խասթեէնանի թէտավիսինէ էն ալչա եարպայան թաղիի մնատէն սուրը շիւպհէսիզ օլարադ

POUGUES

Թաղիր օլընան քիրէճլի, չէլիքլի վէ մաղնէզիալը սու տրը։

Ֆրանսա վէ Թիւրքիանընն մէշհուր Տօգթօրլարը պու սույը Թավսիյէ իտէրլեր։— Իզմիր կիւզէլ օլուպ, հէր մէշրուպաթա տա գարբրաբրբլապիլեր։

Թիւրքիա իչիւն վէքիլը եէկեանէ,

Սթամպօլտա Ֆընտըգլեան խանընտա 22 վէ 23 նումէրօլարտա Ֆ. Պեէլլիսի

Պէյօղլը եէճզախանէլէր իլէ եէճզաճը տէբօլարընտա Ֆիրուխթ օլունը։

ՊԷՕՅԻԼԻՔ ԷՆԵԱԼ ՎԷ ՄՕՊԻԼԱ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ

ՊԷՅՕՂԼԻՆՏԱ ԳՈՒԼԷ ԳԱԲՈՒՍԸՆՏԱ Ն՝ 657

JEAN PSALTY ԺԱՆ ԲՍԱԼԹԻ

1867 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՆ ԹԻՃԱՐԷԹ Է.Վ.Ի.

Պէյօղլանտա Գապրիսթան սօգաղընտա ճնճը տաիրէի պէյէտիյէ գարշըսընտա

ՊԷՕՅԻԼԻՔ ՄԷՐՔԷԶ ՏԷԲՕՋԻԹՕՍԸ ՄԷՎՃՈՒՏ ՏՐ։

ՇԻՒՊԼԷՐ։

Պէյօղլանտա Տօղրու Եօլտա Ազա ճամիի գարշըսընտա 127 նումէրօտա վէ Գուլէ Գաբուսընտա 659 նումէրօտա

Հէր նեվ վէ ճինս էվրօբա վէ եէրի մամուլաթը օլարադ չէշիտ չէշիտ եէնա վէ մանպալա, մէքուրշաթ իչիւն էնվաի ճինս ու չէշիտ գումաշլար վէ զայրէիմ, էվրօբանքէ էն ալչա ֆապրիգալարընտան սանտալեալար, այնպէս, [եարբմ լիրատան 30 լիրայա գատար] գաբեօլալար պուլունը վէ էն էշվէն ֆիյաթա սատիլիր։

Մէզքիւր ֆապրիգատտա իմալաթ իչիւն հէր նեվ մանքինա, ալէթթ ու էտէվաթ մէվճուտ օլուպ, հէր ճինս գուրու քերեսթէ տախի պուլունարընտան, ՏԻՆՑԻՆԳԻԼԸ, ՍԻԻՍԼԻԻ վէ ԷՀՎԷՆ ՏԻՆԱԹԼԱ Թըպգը էվրօբա մամուլաթը կեպի մեպլա իմալ օլունը։

Քեզալիք մէզքիւր ֆապրիգա՝ Թէքմիլ պիր խանէնին մէքուրշաթի վէ մեպլիսսընը՝ սերբան վէ պիր սուրէթտէ մամիլուպտէ իմալ, վէ կերեք պուրա վէ կերեք մէմալիքը էճնէպիյէ իչիւն հէր սըբարը իճրա իթմէյի տերեօշտ իտէր։ Մէմալիքը էճնէպիյէտէ պուլունան զէվաթը՝ Պեզիրք Մերքեզ Տէբօղիտաքի մաղազայա միւրաճաաթ իթմէյէրի ըճա օլունը։

ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ ՄԱԹՊԱԱՍԸ

ՊԱԶԱՐ ԱԼԱ ՖԷԼՏՖԷԼՏԱՆՏԷ ՃԷՐԻՍՏԷԻ ՇԱՐԳԻՑԷ ԱՏՏԱՐԻԹԱՆԷՍԱՆՏԷ

Մէզքիւր մաթպատտա թագ օլունը,

1. Ճիւզ պէ ճիւզ Օսմանլըճա, Էրմէնիճէ վէ Ֆրանսըզճա քիթաղլար.
2. Օսմանլըճա, Էրմէնիճէ, Ֆրանսըզճա, Ռուսճա իլանլար.
3. Տիւյիւն վէ էճնազէ պիլէթլէրի վէ սարէ.

ՖԻՑԱԹ ԷՀՎԷՆ

ԱՆՕՆԻՄ ՕՍՄԱՆԼԸ ՊՈՒՆԶ ՇԻՐՔԷԹԻ

ՍԷՐՄԱՅԷՍԻ 110,000 ՕՍՄԱՆԼԸ ԼԻՐԱՍԸ

ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ ՍԹԷՆԻԱՏԱ

ՏԷԲՕՅԸ ՔԷՊԻՐԻ, Մօվխանէտէ վագը Սիթէ Ֆրանսէզտէի տախիլ ինտէ Նօ. 146

ՊՈՒՆԶ ՇԻՐՔԻԹ ՕԼՈՒՆԱՆ ՏԷԲՕՂՈՐ

Պէյօղլանտա. Լինարտի սօգաղընտա, Պալըզ-Բազարընտա, Թագսիմտէ, Դասբմ-Բաչատա, Խասքէօյտէ։

Գալաթատա. Միլլէթ խանընտա, Թօբխանէտէ, Գուլէ-Գաբուսընտա։

Սթամպօլտա. Պազչէ-Գաբուտա, Թաշ խանընտա, Սիրքէճիտէ, Սուլթան-Պայազիտտէ, Շահզատէ-Պայընտա, Ադ-Սէրայտա, Սուլթան-Մէհմէտտէ, Ունգարանընտա, Ֆէնէրտէ, Գում-Գաբուտա, Վլանիատա, Սամաթիատա, Մագրիքէօյտէ վէ Այ-Սթէֆանօստա։

Պալէատէ կէօսթէրիլէն մահալլէրտէն մատտա, մէզքիւր շիրքէթին ադրապարը սահիր հէր մահալտէն կէչճէնէք տիր։

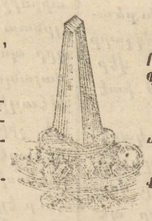

Պօղազ իչինին Ռումէլի ճիհէթի. Պէշիքթաշտա, Արնավուտքէօյիւնտէ, Ռումէլի-Հիսարընտա, Պոյաճքէօյիւնտէ, Եէնիքէօյտէ, Թարապիատա վէ Պէյօիւքտէրէստէ։

Պօղազ իչինին Անատօլու ճիհէթի. Իւսկիւտարտա։

Պալէատէ իչարէթ օլունմայան քէօյլերէ տախի մէզքիւր Շիրքէթին սանտալը հէր սապահ վէ ագշամ ուղրայագագ տրը։

Պարը Մարմարա. Հայտար-Բաչատա, Գատըքէօյտէ, Մօտատա, Էրէնքէօյիւնտէ, Մալթէբէտէ, Գարթալտա, Բէնտիքտէ վէ Ատալարտա։

Ապօնբան պիլէթի իչթիրա իթմէք արզուսընտա օլան զէվաթ՝ մէզքիւր Շիրքէթին Մօվխանէտէ վագը Սիթէ Ֆրանսէզտէի 146 նումէրօլը Տէբօյը Քէպիրինէ, էգզօնսիգ Գօօրէրաթիվ Սօսիէթի Լիմիթէտ Սթէֆենսօն վէ Գումբանիասընա, վէ Պունզ տէբօլարընա միւրաճաաթ էյլէմէլերի։

Իչպու Շիրքէթ, եէմէք սուֆրալարընը, սալօնլարը վէ պալը սալալարընը թէզեին իթմէք իչիւն պուզտան բիրամիտլէր իսալ իտէր։

Շեֆֆալը բիրամիտին ֆիյաթը 1½ լիրա.—Շեֆֆաֆսըզ բիրամիտին ֆիյաթը 1 լիրա։